

21

ÅRSRAPPORT

Viktiga händelser under 2021	06
Det här är Hjärnfonden	09
Hjärnans ohälsa i siffror	10
Generalsekreteraren har ordet	12
Så här arbetar Hjärnfonden	16
Insamling	18
Hjärnfondens givare och insamlare	20
Sveriges bästa hjärnforskning	26
Hjärnor som når sin fulla potential	34
Ett hjärnkunnigare samhälle	38
Årsredovisning	42
Kontakta oss	71

Vad är en Effektrapport?

Effektrapporten beskriver för givare och andra intressenter om och hur organisationen uppnår den samhällsnytta och de effekter den har som målsättning att bidra till. Hjärnfonden har i år beslutat att integrera Effektrapporten i årsberättelsen för att på ett enhetligt sätt redovisa för verksamhetsåret 2021. Det är i linje med Hjärnfondens satsning på att tydligare redovisa effekten av det arbetet som Hjärnfonden gör för att uppnå visionen om ett samhälle där alla hjärnor når sin fulla potential, fritt från hjärnans sjukdomar.

Insamlingsorganisationer som är medlemmar i branschorganisationen Giva Sverige förbinder sig att varje år upprätta en Effektrapport.

Viktiga händelser under 2021

Covid-19

Hjärnfonden har precis som andra verksamheter påverkats av covid-19 under året. Medarbetarna har i enlighet med Folkhälsomyndighetens rekommendationer arbetat hemifrån under stora delar av året. De digitala arbetssätt och processer som tillämpades tidigt under pandemin har däremot inneburit att arbetet till stor del har kunnat genomföras enligt plan. Den minskade möjligheten att mötas fysiskt har påverkat Hjärnfondens event och tillfällen att möta givare och andra engagerade.

Rekordstor utdelning till forskningen

Viljan att stödja svensk hjärnforskning är stor! 2021 delade Hjärnfonden ut över 146 miljoner kronor i forskningsbidrag och postdoktorala stipendier. Årets utdelning gick bland annat till forskningsprojekt inom epilepsi, Alzheimers sjukdom, Parkinsons sjukdom, psykisk ohälsa, MS och beroendesjukdomar. För första gången någonsin delade Hjärnfonden ut forskningsbidrag som löper över tre år till 14 forskargrupper som får möjlighet att arbeta långsiktigt.

Stark insamling i en orolig tid

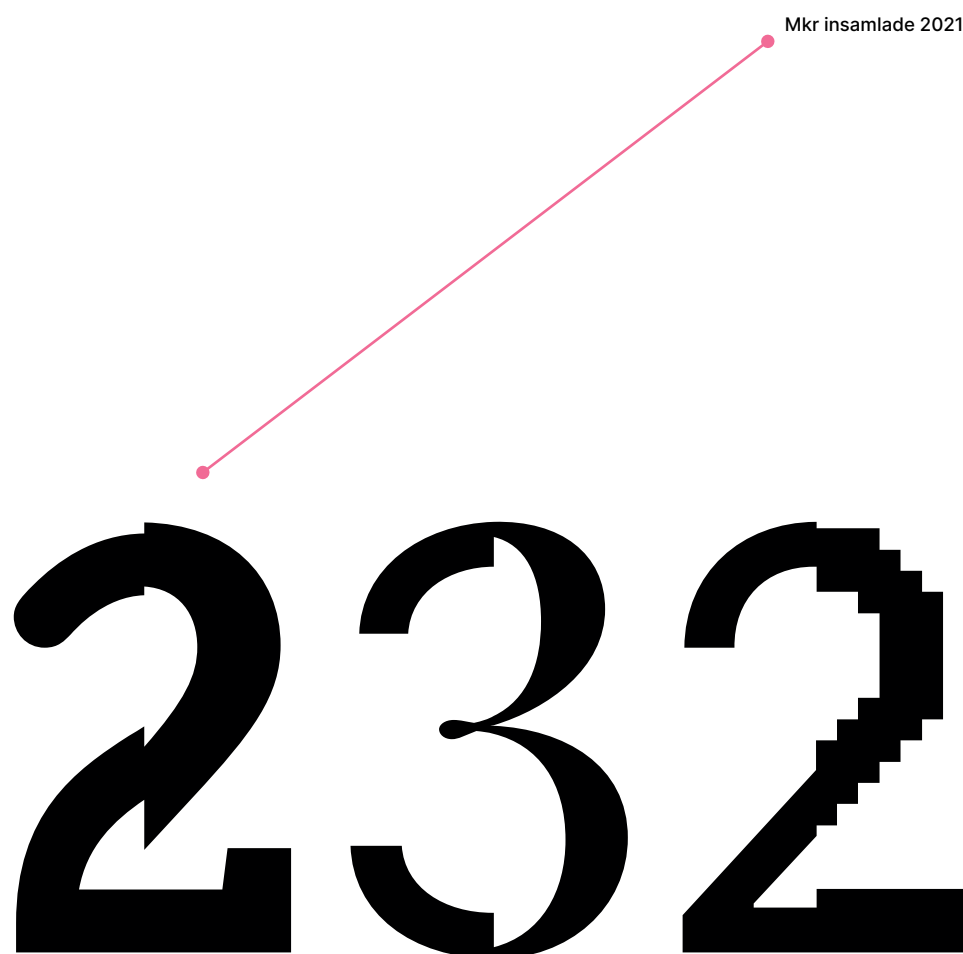
Under året samlade Hjärnfonden in 232 miljoner kronor tack vare generösa gåvor. Bortser man från testamentsgåvor och bidrag ökade gåvor från privatpersoner och företag med 14,5 miljoner kronor jämfört med föregående år.

17 000 skickade ett stresslarm till politiker

Under 2019 sjukskrevs 70 000 personer på grund av stressrelaterad psykisk ohälsa och 75 % av dem var kvinnor. Med kampanjen Ett stresslarm för ett hållbart arbetsliv lanserade Hjärnfonden 20 reformförslag för hur politiken kan bidra till ett friskare och mindre stressat Sverige. Genom att stresslarma på Hjärnfondens webbsida kunde alla som ville larma ansvariga politiker om att individer inte ska betala priset för en bristande arbetsmiljö. I samband med kampanjen togs beslut om nya lagar inom sjukförsäkringen som bland annat innebär större flexibilitet för deltidssjukskrivna. Ett stresslarm för ett hållbart arbetsliv har blivit utnämnd till bästa internationella påverkanskampanj i amerikanska Reed awards. Stort tack till Postkodlotteriet och alla lottköpare som gjorde det möjligt.

Hjärnsteget, en satsning på folkhälsan

Att fysisk aktivitet är bra för hjärnan är väl konstaterat inom forskningen. För att främja människors hjärnhälsa och Hjärnfondens insamling, lanserades det virtuella motionsloppet Hjärnsteget under 2021. Hjärnsteget är ett lopp där alla människor kan delta efter förmåga och springa, gå eller rulla en valbar sträcka. Loppet genomförs fyra gånger per år eftersom Hjärnfonden vill uppmuntra till fysisk aktivitet året runt. Vid varje tillfälle uppmärksammas en av hjärnans diagnoser.

Fotograf: Marta Wave, Pexels | 2020

Det här är Hjärnfonden

Hjärnfonden arbetar för ett samhälle där alla hjärnor når sin fulla potential, fritt från hjärnans sjukdomar. Det är genom att bidra till forskning som vi kan förändra livet för ännu fler människor. Sedan vår start 1994 har vi delat ut nästan en miljard kronor till svensk hjärnforskning och vi har inga planer på att sakta ner. Det finns mycket mer att utforska. Vi vet att förändring i det stora börjar med att ge varje människa rätt förutsättningar. Att varje människa, varje hjärna, får plats.

För att uppfylla vår vision arbetar vi med uppdragen: öka medlen till hjärnforskningen, stärka individens förmåga att nå välbefinnande, hälsa och sin fulla potential samt sprida kunskap om hjärnan till individer och samhälle.

Hjärnfonden är en betydelsefull finansiär av forskning inom neurovetenskapens alla områden – från grundforskning till klinisk forskning. Vi tror på att gemensamt skapa livsviktiga lösningar genom forskning, för fler. Målet är ökad kunskap och fler genombrott på hjärnans och nervsystemets område.

Hjärnfondens Vetenskapliga nämnd som består av 23 av landets främsta professorer inom hjärnans område, garanterar att de forskare som får våra forskningsbidrag eller stipendium tillhör den svenska forskarelliten. Så har det varit sedan stiftelsen bildades 1994 på initiativ av professor Lennart Widén vid Karolinska Institutet.

I dag är Hjärnfonden en av Sveriges snabbast växande insamlingsorganisationer men vi är långt ifrån färdiga. När vi lägger kraft bakom forskning, sprider kunskap och bryter stigma förändrar vi livet för fler.

Tillsammans fortsätter vi att sätta hjärnan på agendan för att driva utvecklingen till ett samhälle där alla förstår hjärnans betydelse och potential.

Alla drabbas på något sätt

Hjärnfonden samlar ett stort antal sjukdomar och diagnoser som berör hjärnan och nervsystemet. När vi får problem med hjärnan är det otroligt lätt att tappa bort sig i jungeln av diagnoser, sjukdomar, besvär och kroniska tillstånd. Att känna sig ensam, rädd, missförstådd, uppleva att man står utanför samhället och tittar in i ett liv som man en gång var en del av.

Eftersom hjärnans sjukdomsbyrå är så omfattande brukar vi säga att alla drabbas på något sätt. De flesta av hjärnans neurologiska sjukdomar leder till en kronisk utveckling med stort lidande. Många lever med hjärnsjukdomar hela eller stora delar av livet. Det blir också de närståendes sjukdom, något som förändrar livet för många familjer. Flera hjärnsjukdomar drabbar äldre och i takt med att vi lever längre blir det fler som drabbas av hjärnans ohälsa. Men även många yngre – barn och unga drabbas. Vi lever dessutom i ett samhälle som inte tar hänsyn till hjärnans alla olikheter, där många inte får möjlighet att leva sin fulla potential.

Hjärnans ohälsa i siffror

- 46 % av alla sjukskrivningar utgörs av psykisk ohälsa.
- Cirka 36 % av alla kvinnor och 23 % av alla män drabbas någon gång av en depression.
- Var 20:e minut drabbas någon av stroke.
- Cirka 80 000 i Sverige har epilepsi.
- Själv mord är den vanligaste dödsorsaken bland barn och ungdomar mellan 0–24 år.
- Mer än 1 miljon svenskar har migrän.
- Medellivslängden för personer med schizofreni är omkring 15 år kortare än hos befolkningen i övrigt.
- Minst 20 000 personer har Parkinsons sjukdom.
- Ungefär 5–7 % av barnen och 2–4 % av de vuxna har ADHD.
- Cirka 140 000 personer har en demenssjukdom.

TÄNK OM.

General- sekreteraren har ordet

”Livet sitter i hjärnan. Det är dags att vi börjar se och behandla hjärnan utefter det.”

2021 var ett år som formades av pandemins undantagstillstånd. Jag vet att upplevelsen av att sakna stöd eller inte få den vård och omsorg som man behöver i krisande tider är en känsla som många med hjärnans sjukdomar och diagnoser redan känner. Det är den smärtsamma konsekvensen av att leva i ett samhälle som inte ser till hjärnans bästa, där tillstånd av maktlöshet och ensamhet är vardag för en stor andel människor och deras närstående. För de som drabbades av covid-19 eller sjukdomens konsekvenser förvärrades förstås situationen. Men pandemin förstärkte också redan pågående utmaningar i människors liv. En del fick se sina läkarbesök flyttade på eller uppskjutna, många äldre hamnade i ofrivillig ensamhet och isolering. Den stressrelaterade psykiska ohälsa fortsatte att öka - inte minst bland kvinnor inom vård- och omsorgsyren. Enhetliga rapporter om läget

på våra skolor visade en bild av ökad psykisk ohälsa bland barn och unga. Detta är bara några av pandemins konsekvenser, men som har varit anledningar nog för mig och Hjärnfondens medarbetare att vara på jobbet varje dag och kämpa för att sätta hjärnan på agendan.

Arbetsätten som vi på Hjärnfonden satte under pandemins första år förberedde oss på att jobba hemifrån och hitta nya vägar framåt under 2021. Det är med glädje jag kan konstatera att vi trots allt lyckades med att uppnå våra mål och genomföra våra uppdrag, just tack vare den omställningen. Hjärnfonden samlade in 232 miljoner kronor till finansiering av svensk hjärnforskning och kunskaps-spridning om hjärnan till individer och samhälle. Tack för alla gåvor som har gjort det möjligt att fortsätta arbeta för nya forskningsframsteg och ett mer hjärnanpassat Sverige.

Fotograf: Tove Wall Dyrting | 2022

Men behovet av finansiering är fortfarande väldigt stort. 22 procent av sjukdomsbördan i Sverige står för hjärnans diagnoser, det kan jämföras med cancer där sjukdomsbördan motsvarar 18 procent och hjärt-och kärlsjukdomar som står för 19 procent. Det skapar en akut situation för alla drabbade och deras närstående, som kräver att vi fortsätter kämpa för nya metoder och behandlingssätt. Samtidigt kan vi konstatera att vår otroliga hjärna inrymmer allting som gör oss till människor och allting som för världen framåt. Vi har ett stort behov av att veta mer om det organ som rymmer vår personlighet, känslorna, minnet, kreativiteten, fantasin och ambitionerna. Livet sitter i hjärnan. Det är dags att vi börjar se och behandla hjärnan utefter det.

Stress är en folkhälsosjukdom

Magnus berättar att han levde med enorma raseriutbrott, frustration och självmordstankar i perioder, och Elisabet skriver att varje gång hon tog upp sin oro för sin egen och andras hälsa så ignorerades det. Özlem talar om en arbetsbelastning som var helt orimlig. Upprörande berättelser som dessa strömmade in när Hjärnfonden under året drivit på för att minska den stressrelaterade psykiska ohälsan. Insatsen Ett stresslarm för ett hållbart arbetsliv visade bland annat att den stressrelaterade psykiska ohälsan har dominerat sjukfrånvaron sedan 2010 och andelen av pågående sjukfall har mer än fördubblats. Värst drabbade är kvinnor (4 av 5 som sjukskrivs för utmattningssyndrom är kvinnor) och särskilt utsatta är de som arbetar i välfärdsyrken. Ni var många som engagerade er genom att dela med er, skicka stresslarm till politiker och göra ett stresstest på vår webbsida. Det visar att när vi förenar oss som en folkrörelse så kan vi skapa förändring. Politikerna gav respons på vårt arbete och vi kommer fortsätta driva på för att våra föreslagna reformer ska genomföras. Precis som allt påverkansarbete som Hjärnfonden gör handlar det om att ta vetenskapens insikter och införa det i samhällskroppen – den stressrelaterade psykiska ohälsan är en onödig och ojämsställd sjukdom som vi kan förebygga. Jag vet att vi kan.

Vi närmar oss en miljard till forskningen

2021 delade Hjärnfonden ut över 146 miljoner kronor i forskningsbidrag och postdoktorala stipendier. Den största utdelningen någonsin. En nyhet för året är de treåriga bidragen som delades ut till 14 forskningsprojekt. Det är i linje med vår satsning på att fler forskare under längre tid ska få bättre förutsättningar att forska. Vi vet att banbrytande forskning tar tid. 2022 kommer Hjärnfonden att ha delat ut över en miljard kronor till svensk hjärnforskning sedan stiftelsens arbete startade 1994! Förutom att stanna upp en kort stund och fira framgången, kommer vi fortsätta växla upp arbetet för att öka utdelningen framöver. Vi satsar på framtidens hjärnforskning och framtidens hjärnforskare. Därför gör det

mig glad att vi 2021 delade ut 7,2 miljoner kronor i form av stipendier till 12 hjärnforskare som nyligen avlagt doktors-examen att på heltid forska i två år.

Ett större och starkare Hjärnfonden

För att möta de behov som hjärnans frågor innebär utvecklas också organisationen Hjärnfonden på flera olika sätt. Vi blir fler medarbetare och utökar kompetenserna för att fortsätta vara en av Sveriges snabbaste växande insamlingsorganisationer. Det ska hjälpa oss att nå våra mål om en ökad insamling. Men också att uppnå vår nya vision om ett samhälle där alla hjärnor ska nå sin fulla potential, fritt från hjärnans sjukdomar. Visionen togs fram i samband med ett större varumärkesarbete som också resulterar i att vi byter utseende efter att ha haft samma grafiska profil sedan stiftelsen startade. Genom att utveckla våra processer och arbeta på nya sätt med förändringsmetoder och effektmätning kommer vi även kunna visa på den effekt som Hjärnfonden har. Att vi kan göra skillnad för alla er drabbade och närstående.

Hjärnan är det viktigaste för människan, men människan har inte byggt ett samhälle för hjärnan. Det måste vi ändra på. Under 2021 har Hjärnfonden tillsatt en arbetsgrupp av utomstående experter som har haft som uppdrag att ta fram en reformagenda för hjärnan. Vi vill att regeringen ska tillsätta en utredning och göra en strategi samt handlingsplan så att Sverige börjar driva politik som är anpassad efter hjärnans förutsättningar. Syftet är att planen ska skapa bättre förutsättningar för våra hjärnor och därmed vårt välbefinnande, vår hälsa, våra möjligheter och våra liv.

En osäker framtid

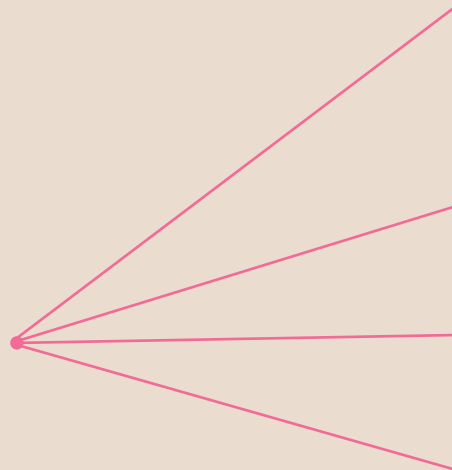
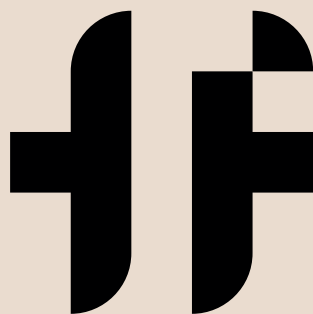
När jag skriver det här så pågår ett krig som skapar ett enormt humanitärt behov i Ukraina och som har fått människor i hela Sverige att engagera sig. I spåren av pandemin och kriget, hotar också en ökande inflation hushållens ekonomi. Som medmänniska gör det mig orolig, samtidigt vet jag att det är tack vare alla er hängivna givare som Hjärnfonden lyckades att överträffa insamlingen till svensk hjärnforskning de senaste två åren. Oavsett vad som sker i omvärlden vet jag att vi kommer fortsätta göra gemensam sak för att sätta hjärnan på agendan även 2022.

Åter igen, tack!

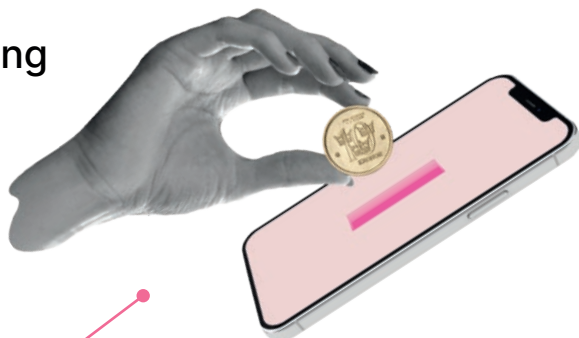
Anna Hemlin

FRAMÅTI

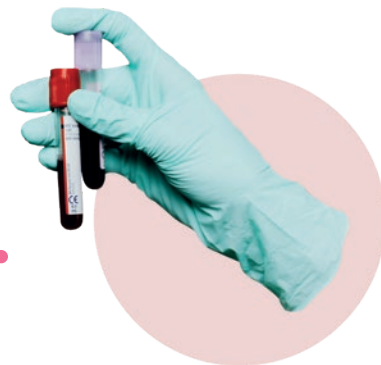
Så här arbetar Hjärnfonden

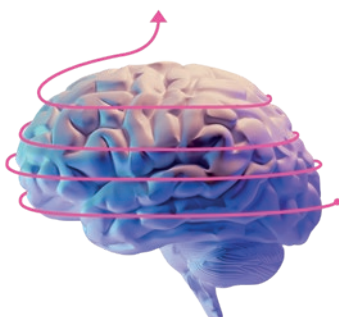
Insamling

Sveriges bästa
hjärnforskning

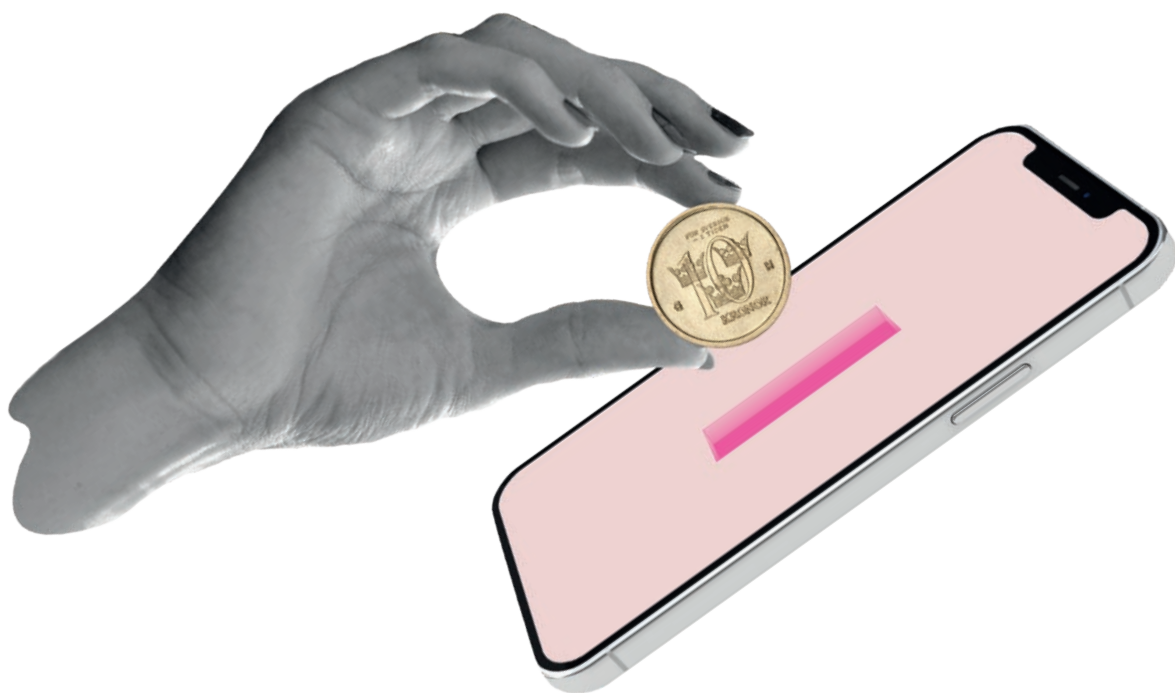
Hjärnor som når
sin fulla potential

Ett hjärnkunnigare
samhälle

Insamling

Revolutionerande hjärnforskning sker som ett resultat av insamlade medel

Hjärnfondens verksamhet finansieras i sin helhet av gåvor. En framgångsrik insamling är helt avgörande för att Hjärnfonden ska kunna dela ut medel till svensk hjärnforskning och sprida kunskap om hjärnan till individer och samhälle. Hjärnfonden är redan en av Sveriges snabbast växande insamlingsorganisationer, men målet är fortsatt att växa i nivå med behovet. Därför följer Hjärnfonden en ambitiös sjuårsplan med syfte att öka insamlingen inom flera områden.

Insamlingen sker genom postala och digitala aktiviteter, donationer, månadsgivare, testamenten, egna insamlare och partnersamarbeten. Tack vare den postala rekryteringen fick Hjärnfonden cirka 100 000 nya givare under 2021. Genom att ständigt testa olika brevvutskick mäter vi resultat i life-time-value och ROI (return on investment). För varje krona vi la ut i vårt postala insamlingsarbete mot våra befintliga givare får vi cirka 4 kronor tillbaka.

2021 var ett år som präglades av pandemin, trots det var fler än tidigare villiga att stödja svensk hjärnforskning. Tack vare gåvor från engagerade privatpersoner och företag kunde Hjärnfonden samla in 232,3 miljoner kronor till livsviktig forskning och kunskapsspridning om hjärnan.

415 skolor sprang för Barnhjärnfonden

För andra året i rad anordnade Team Rynkeby – God morgon Skolloppet till förmån för Barnhjärnfonden. Genom elevernas mikrosponsoravtal samlade 415 skolor in 6 020 678 kronor till forskning om barnhjärnan. Skolloppet är ett motions- och välgörenhetslopp, där skolelever från hela Norden springer till förmån för barn med allvarliga sjukdomar. Sedan 2020 går stödet från Skolloppet i Sverige till Barnhjärnfonden, som är en del av Hjärnfonden.

Beslutet att genomföra Skolloppet trots pandemin grundades i det stora behovet att lyfta frågor som drabbar barn och unga, särskilt i oroliga tider. Varje år drabbas tusentals svenska barn av någon form av hjärnsjukdom eller hjärnskada, ibland så svåra att livet inte går att rädda. Många kämpar med oro, ångest och depression.

Elever som deltar i Skolloppet kan välja att ingå i ett mikrosponsoravtal med familj, vänner och lokala företag, som uppmanas skänka ett mindre belopp per varv eller kilometer som den enskilda eleven springer i samband med Skolloppet. Pengarna betalas in till Team Rynkeby Fonden som därefter donerar insamlade medel till Barnhjärnfonden. Med anledning av pandemin kunde skolorna välja att springa i mindre grupper under en vecka i maj.

Fler planerar att skriva testamente än innan pandemin

Allt fler svenskar skänker en gåva till en eller flera organisationer i sitt testamente. Gåvor från testamenten utgör en mycket viktig grund för svensk hjärnforskning, en testamentsgåva till hjärnforskningen är en gåva till dem som kommer efter oss. Därför jobbar Hjärnfonden också med att ge råd och stöd för den som vill upprätta testamente. Ett exempel på hur Hjärnfonden gör det är att anordna event tillsammans med juristbyråer för de som är intresserade. Under 2021 hade Hjärnfonden svårt att anordna fysiska event på grund av pandemin. Men ett digitalt testaments-webinarium tillsammans med Lawly samlade cirka 1000 människor vid skärmarna.

Vid tillfället gjorde Hjärnfonden också en enkätundersökning om allmänhetens inställning till att skriva testamente som visade att ungefär lika många som innan pandemin redan har skrivit testamente (15 %). Däremot har det skett en tydlig ökning jämfört med 2019 av de som helt säkert (från 11 % till 16 %) och troligen (från 33 % till 38 %) kommer att skriva testamente.

Lotten som gör skillnad

2021 mottog Hjärnfonden 16 miljoner från Postkod-lotteriet, pengar som bland annat gick till utdelning av stipendier till framtidens hjärnforskare. Tusen tack Postkodlotteriet och alla lottköpare för ett livsviktigt bidrag till svensk hjärnforskning.

Hjärnfondens givare och insamlare

Hjärnfonden är en folkrörelse där de som är berörda eller berörs av hjärnans diagnoser är en viktig del i insamlingen. 2021 startades 450 egna insamlingar där människor genom sitt stora engagemang samlade in totalt 8 409 353 miljoner kronor till Hjärnfonden.

Fotograf: Cottonbro, Pexels

”Jag har fått min chans, det är nu jag måste leva fullt ut”

Fotograf: Privat

Maja Berg

Maja Berg är en av Hjärnfondens insamlare. Hon drabbades av en stroke som 21-åring. För att samla in pengar till Hjärnfonden pärlar och säljer Maja armband.

Varför har du startat en insamling hos Hjärnfonden?

En insamling är ett enkelt sätt för mina nära och kära att bidra till hjärnforskning istället för att köpa onödiga presenter till födelsedagar och liknande tillfällen. Dessutom pärlar jag och min kusin Jakob armband och säljer, där all vinst går direkt till vår insamling. Jag vet att det behöver forskas mer kring våra hjärnor som faktiskt är det viktigaste vi har. Vi behöver lära ut till unga att det inte bara är gamla människor som drabbas av stroke eller andra hjärnsjukdomar.

När jag fick min stroke var jag en 21-årig tjej som älskade livet, och det gör jag fortfarande. Kanske ännu mer nu än innan stroke. Jag tror det handlar om att jag fått perspektiv på livet. Jag har fått min chans, det är nu jag måste leva fullt ut. Det är okej för mig att vara mer orolig och försiktig nu än innan stroke. Jag är tacksam för mitt liv, min kropp och min hjärna.

Fredrik "Mental-pedal" Lundgren

Fredrik "Mental-pedal" Lundgren är en av Hjärnfondens insamlare. 2021 cyklade han från Smygehuk till Riksgränsen och samlade in 124 000 kronor till forskning om depression.

Varför har du startat en insamling hos Hjärnfonden?

Jag drabbades av en utmattningsdepression under 2020 och när jag äntligen tagit mig ur den ville jag hjälpa andra som också drabbats. Jag ville upplysa och berätta om psykisk ohälsa och jag visste att forskningen behövde pengar. Jag fastnade för Hjärnfonden eftersom de stödjer forskning om så många olika delar av hjärnan och jag hade sett personer i deras sociala medier som hade egna insamlingar. Nu samlar jag in till ALS-forskning eftersom mamman till mina barn drabbats av denna fruktansvärda sjukdom.

Hur gör du för att samla in pengar till din insamling?

Det har varit så många som hjälpt mig längs vägen för att få in pengar till insamlingen. En liten grabb som pantat burkar, vi höll ett musikquiz med liveband och en mängd småföretag som sponsorer. En vän stickar vantar och min systerdotter pärlar armband. För att inte tala om alla som ställt upp med boende och arrangemang längs vägen. Jag försöker utnyttja sociala medier och sprida insamlingen där.

”...när jag äntligen tagit mig ur den ville jag hjälpa andra som också drabbats. ”

Fotograf: Erik Hagström

Donatorsprogrammet

Ewa Areblad Fägerborg deltar i Hjärnfondens donatorsprogram. Donatorsprogrammet ger givare möjlighet att under en längre tid stödja och följa ett utvalt forskningsprojekt. Ewa följer Dag Nyholms forskargrupp vid Uppsala universitet, som forskar om utveckling av biomarkörer för tidig diagnostisering av Parkinsons sjukdom. Efter ett digitalt möte i vintras planeras det för Ewa att hälsa på gruppen i Uppsala. Ewa började intressera sig för hjärnforskning efter att hennes man drabbats av Parkinsons sjukdom och hennes mamma av en demenssjukdom. När Ewas närstående flyttat till särskilda boenden, kom hon i kontakt med fler som drabbats och upplevde på nära håll vilket lidande hjärnans sjukdomar innebär för så många människor.

Jag blev intresserad av hjärnan, när den fungerar och när den inte gör det. Hjärnforskning får förhållandevis väldigt lite forskningsanslag och därför ville jag engagera mig genom att ge pengar till Hjärnfonden. Det spännande med donatorsprogrammet är förmånen att komma närmare forskningen genom att följa ett projekt som man har valt. Det ger också en inblick i annan hjärnforskning i och med att man får gå på donatorsträffar och ta del av helt ny forskning.

Allt eftersom mitt intresse för hjärnan har växt så har jag insett bredden av hjärnans sjukdomar. En av tre kommer någon gång drabbas av sjukdom, skada eller en funktionsnedsättning i hjärnan. Sedan måste man lägga till alla närstående! Då inser man att detta drabbar i stort sett alla. Jag tycker man ska stödja hjärnforskning och Hjärnfonden på det sätt som passar en själv, om det så är att swisha en summa – det är väldigt enkelt. Det finns många tips om stödformer på Hjärnfondens hemsida. Och där finns massor att lära sig om hjärnan!

”Då inser man att detta drabbar i stort sett alla.”

Fotograf: Privat

Fotograf: Emil Fagander

”...och har fått varsin rostning uppkallad efter en vald diagnos som de själva känner nära anknytning till.”

Företagssamarbete

Hjärnfonden samarbetar gärna med företag som vill engagera sig genom att samla in pengar till svensk hjärnforskning. Beans & Brains är ett kaffeföretag som drivs av David och Ditte Svanfeldt – för varje kilo kaffe som säljs går 10 kronor till Hjärnfondens arbete med att finansiera forskning och öka kunskapen om hjärnan. David och Ditte Svanfeldts dotter Della fick en hjärnblödning när hon låg i magen och föddes med en grav CP-skada. Genom den erfarenhet och de utmaningar som det inneburit för David och Ditte, väcktes intresset för hjärnan och känslan att vilja göra något. David har alltid arbetat med kaffe och Ditte är influencer, en kombination som har gjort Beans & Brains till ett framgångsrikt koncept. Beans & Brains jobbar tillsammans med flera välkända influencers som alla gillar kaffe. De fungerar som ambassadörer och har fått varsin rostning uppkallad efter en vald diagnos som de själva känner nära anknytning till. Tillsammans med Beans & Brains kommunicerar de förutom kaffe, sina personliga berättelser om diagnoserna och livet. David och Ditte känner att de har fått mycket stöd och hjälp genom åren och att de vill ge tillbaka ”till alla hjältar som jobbar för andras väl och ve”. Genom att engagera andra genom kaffe och kunskap lyckas de med just det.

Sveriges bästa hjärnforskning

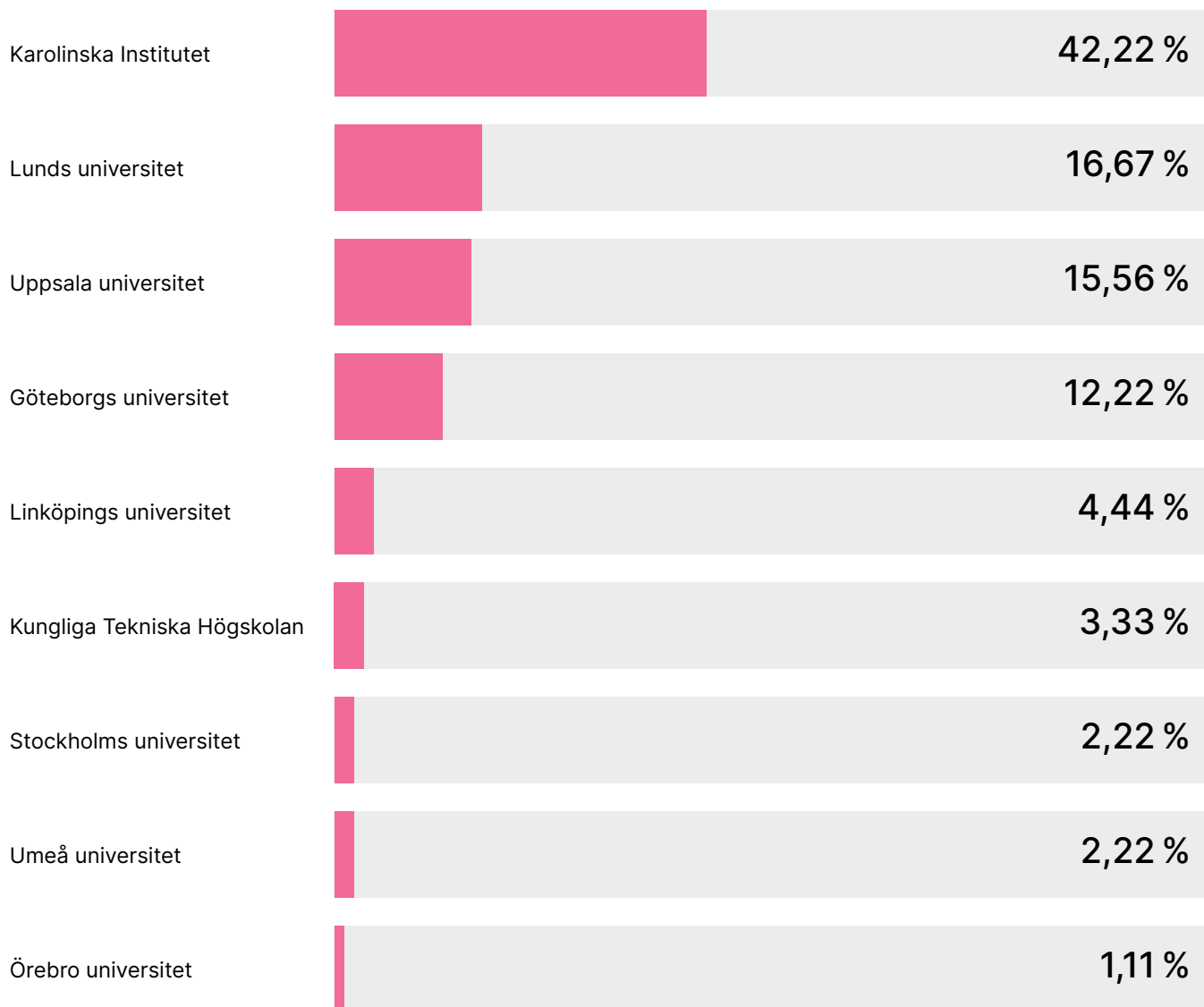
När vi lägger kraft bakom forskningen kan vi förändra livet för ännu fler

2021 delade Hjärnfonden ut över 146 miljoner kronor till svensk hjärnforskning.

Utdelade medel till forskningsprojekt

Under våren beslutade Hjärnfonden att dela ut medel till 90 forskningsprojekt vid landets universitet och högskolor. 34 forskare fick ta emot tvåårsbidrag och 42 forskare ettåriga bidrag. En nyhet för 2021 var de treåriga bidragen som delades ut till 14 forskningsprojekt. Treårsbidragen är i linje med Hjärnfondens satsning på att fler forskare under längre tid ska få bättre förutsättningar att forska, eftersom banbrytande forskning tar tid. Forskningsprojekten fokuserade inom bland annat epilepsi, Alzheimers sjukdom, Parkinsons sjukdom, psykisk ohälsa, MS och beroendesjukdomar.

Så här har medlen fördelats mellan lärosätena:

Totalt under 2021 har Hjärnfonden delat ut medel till cirka 100 forskningsprojekt.

Postdoktorala stipendier till framtidens hjärnforskare

Varje år delar Hjärnfonden ut postdoktorala stipendier som en satsning på framtidens hjärnforskare i Sverige. Stipendiaterna är forskare som nyligen avlagt doktors-examen och stipendiet utgörs av 300 000 kronor per år under två års tid. 2021 delade Hjärnfonden ut 7,2 miljoner kronor till 12 hjärnforskare som forskar inom bland annat demens, hjärnans funktion och epilepsi. För många forskare kan stipendiet vara en förutsättning för att kunna fortsätta med forskningen. Flera av tidigare stipendiater har etablerat egna forskargrupper och fått professorer inom svenska lärosäten. Utdelningen möjliggörs av Postkodföreningens årliga donation till Hjärnfonden.

Så går det till

Varje år utlyser Hjärnfonden forskningsbidrag och postdoktorala stipendium. Det genererar hundratal kvalificerade ansökningar från forskare och stipendiater runt om i Sverige. Antalet beviljade forskningsbidrag och stipendium styrs av summan insamlade medel och den Vetenskapliga nämndens kvalitetskrav samt godkännande. Den Vetenskapliga nämnden består av 24 av landets främsta forskare inom neurovetenskap. Tillsammans representerar de Sveriges sex större medicinska fakulteter och gemensamt gör de en sakkunnig, oberoende och kollegial granskning och bedömning av det forskningsprojekt som ansökan gäller. Nämndens

Fotograf: Pavel Danilyuk, Pexels | 2021

viktigaste uppgift är att granska alla ansökningar och tilldela de allra bästa forskarna inom sitt område Hjärnfondens årliga forskningsbidrag och stipendier.

Alla forskningsprojekt redovisas och granskas av en anställd på Hjärnfonden med gedigen erfarenhet inom området hjärnan och forskning, för att säkerställa att projektet utförts enligt forskningsplan i ansökan. Anvisningar för den vetenskapliga redovisningen återfinns på Hjärnfondens hemsida. I strävan att förbättra förutsättningarna för ännu mer framgångsrik hjärnforskning i Sverige intensifierar Hjärnfonden sitt arbete för att kunna dela ut mer medel, påverka statens fördelning av forskningsmedel och ställa ännu högre kvalitetskrav på forskningen.

70 miljoner till forskning om Alzheimers sjukdom

Under hösten 2018 mottog Hjärnfonden ett exceptionellt stort testamente på 70 miljoner kronor från en privatperson. Genom att testamentera pengarna till förmån för Hjärnfonden och för forskning inom Alzheimers sjukdom hade testatorn för avsikt att bidra till att rädda liv och öka livskvaliteten för andra drabbade och deras familjer.

Hjärnfonden valde att tillsammans med den Vetenskapliga nämnden utforma en särskild utlysning under år 2019 som vände sig till Alzheimerforskare i Sverige. Budgeten för denna utlysning fastställdes till 30 miljoner kronor, med möjlighet till extra bidrag efter utvärdering. Totalt kom 113 ansökningar in och efter genomförd bedömning av alla inskickade ansökningar fick sex lovande forskningsprojekt motta bidrag på en till tre miljoner kronor under tre år.

2021 var det dags att på nytt fatta beslut om utdelning av 20 miljoner kronor till. De sex forskare som beviljats bidrag under den första utlysningen erbjöds möjligheten att ansöka om bidrag i den andra specialutlysningen. Alla sex valde att skicka in en uppdaterad ansökan för sina projekt och efter en oberoende bedömning av Vetenskapliga nämnden godkände styrelsen förslaget, och samtliga forskare beviljades bidrag om 1–2 miljoner kronor under ytterligare två år.

Resterande 20 miljoner kronor, öronmärkta till Alzheimerforskning, delas ut tillsammans med andra insamlade medel under Hjärnfondens ordinarie utlysningar.

Framgångar inom hjärnforskningen

Effekten av utdelade medel har resulterat i att fler forskare har kunnat ägna sig åt revolutionerande hjärnforskning och fler forskningsprojekt har kunnat genomföras. Hjärnfonden är en betydelsefull finansiär av forskning inom neurovetenskapens alla områden – från grundforskning till klinisk forskning. Därför sker det nästan hela tiden, året runt, små eller stora framgångar inom Hjärnfonden-finansierade projekt.

Några exempel på forskningsframgångar finansierade av Hjärnfonden under 2021

Alzheimers sjukdom

I Sverige har ungefär 100 000 personer fått diagnosen Alzheimers sjukdom. Vid sjukdomen förtvinar nervcellerna i hjärnan, speciellt i de regioner där minnet sitter. Sjukdomen kännetecknas av onormala proteininlagringar i hjärnan, så kallade plack.

Alzheimerforskningen har gjort stora framsteg under senare år. 2021 godkände den amerikanska läkemedelsmyndigheten FDA för första gången ett läkemedel som bromsar sjukdomen. Det är det första läkemedel mot Alzheimers sjukdom som godkänts av FDA sedan 2003 och det första som angriper den underliggande sjukdomsprocessen och inte bara symtomen. Godkännandet kommer efter många års forskning.

Ett annat läkemedel, riktat mot ett förstadium till det plack som uppstår i hjärnan vid Alzheimers sjukdom, genomgår nu de sista kliniska studierna. Läkemedlet baseras på tidig forskning vid Uppsala universitet där man identifierade en genetisk förändring hos Alzheimer-patienter som ger upphov till de giftiga förstadierna.

Ungefär 20 procent av dem som fått diagnosen Alzheimers sjukdom visar sig senare ha något annat. Omvänt finns tidiga Alzheimerförändringar i hjärnan hos ungefär 20 % av äldre människor som inte har några symptom.

I dag diagnosticeras Alzheimers sjukdom genom att göra en minnesutredning, att mäta proteinerna tau och beta-amyloid med ryggvätskeprov och/eller PET kameraundersökning. Forskare vid Göteborgs- och Lunds universitet har tidigare utvecklat tester för biomarkörer i blodprov vid Alzheimers sjukdom, alltså de molekyler som är viktiga vid sjukdomsutvecklingen.

Mycket tyder på att det kommer att vara viktigt att upptäcka Alzheimers sjukdom tidigt i förloppet för att de nya behandlingarna ska vara effektiva. Nu har forskarna i Lund och Göteborg tagit fram en kombination av relativt enkla tester som kan användas för tidig och säker diagnostik av Alzheimers sjukdom.

Ett enkelt blodprov, där man mätte en variant av proteinet tau och en riskgen för Alzheimers sjukdom, i kombination med tre snabba kognitiva tester som endast tar 10 minuter att genomföra kunde med över 90 % säkerhet förutsäga vem som skulle utveckla Alzheimers sjukdom inom fyra år. Med hjälp av testen kan vården spara resurser genom att bli bättre på att tidigt utesluta Alzheimer sjukdom och undvika onödiga utredningar hos specialister.

MS

MS är, näst efter traumatisk hjärnskada, den vanligaste orsaken till neurologisk funktionsnedsättning hos yngre vuxna i Europa. I Sverige har ca 20 000 individer MS och 600 nya fall tillkommer varje år. Det är en inflammatorisk sjukdom där nervsystemet angrips av immunförsvaret. Vanliga symtom är känselstörningar, motoriska störningar, försämrad balans och synrubbningar. Det finns nu effektiva läkemedel som bromsar sjukdomen och kan dämpa skov. Några av de nya läkemedlen slår brett och dämpar immunförsvaret som kan ge upphov till allvarliga sideeffekter och komplikationer på sikt, till exempel infektioner.

För att kunna ge en mer precis behandling som riktar in sig på de immunceller som attackerar nervsystemet har forskare vid Karolinska Institutet utvecklat en metod som gör det möjligt att identifiera vilka molekyler, så kallade autoantigener, som immuncellerna reagerar på hos individer med MS. Eftersom personer med MS kan ha immunceller som reagerar mot olika autoantigener så blir det viktigt att identifiera varje patients sjukdomsdrivande immunceller för att kunna "stänga av" dem. Den här metoden banar väg för den typen av individanpassad behandling.

Vad som orsakar MS är inte känt men forskare på Karolinska Institutet har samlat in DNA från cirka 12 000 individer i Sverige med MS, och från ungefär lika många individer utan MS. I internationella samarbeten har de identifierat runt 230 riskgener eller genvarianter där var och en av dem bidrar lite till risken att få MS. Gemensamt för nästan alla genvarianterna som forskarna har hittat är att de är aktiva i immunförsvaret. En del av dem är starkare, det vill säga ökar risken mer än andra. Den här kunskapen kan användas för att hitta mer selektiva läkemedel som hindrar den inflammatoriska processen under lång tid.

Hjärnskada

Traumatisk hjärnskada, eller skullskada, är en viktig orsak till för tidig död, kvarstående handikapp och funktionsnedsättning hos yngre personer i västvärlden. Idrottare som får upprepade hjärnskakningar kan få långvariga problem, med sämre minne, hjärntrötthet och depression. De kan ha kvar besvär i många månader, ibland år, tvingas sluta sin idrottskarriär och får ofta svårt i arbetslivet.

Det har varit oklart vad symtomen beror på och det har varit svårt för den drabbade att få hjälp av vården. Forskare vid Lunds universitet har nu med hjälp av avancerad magnetkamera, så kallad 7-Teslakamera, studerat idrottarnas hjärnor för att förstå mer om vad som orsakat symtomen. I studien ingick två grupper; en med 21 friska idrottare och en med 21 elitidrottare som alla drabbats av idrottsrelaterad hjärnskakning och som i mer än sex månader upplevt symtom.

Forskarna fann skador på balansorganet i innerörat hos 13 av de idrottare som haft långvariga besvär. Det var bara tre friska idrottare som hade skadan. Forskarna kunde identifiera att skadan sitter i vestibularisnerven som bland annat har betydelse för vår balans. Skadorna gör att nervimpulserna inte fungerar som de ska och att hjärnan därför inte får den viktiga information om kroppsrörelser och känselintryck som krävs för att upprätthålla en bra balans. Med den nya kunskapen om vad problemen beror på är det lättare att hitta terapier för att hjälpa dessa personer. Det här är en av flera möjliga orsaker till de problem som idrottarna upplever.

Huntingtons sjukdom

Huntingtons sjukdom är en allvarlig ärftlig neurologisk sjukdom som ger en kombination av neurologiska, kognitiva och psykiatriska symtom. Den kallas ibland för danssjukan eftersom en del av besvären består av ofrivilliga rörelser. Ny forskning vid Lunds universitet visar att det limbiska systemet påverkas tidigt i sjukdomsförloppet och forskarna tror att det kan bidra till utvecklingen av de psykiska och kognitiva symtomen, som är de allra svåraste för patienterna och deras närstående. Det limbiska systemet styr våra känslor, lust och en del av våra tankefunktioner.

Forskarnas resultat visar att det inte bara är nervcellerna som påverkas vid sjukdomen. En annan celltyp, oligodendrocyterna, som behövs för att kommunikationen mellan hjärnans olika områden ska fungera, påverkas tidigt i sjukdomsförloppet.

Sjukdomen orsakas av att en specifik DNA-sekvens, CAG, upprepas många gånger i arvsanlaget som kodar för proteinet Huntington. Proteinets och det budbärar-RNA som bildas från den förändrade genen skadar nervcellerna i hjärnan. Men det är bara vissa celler som är

riktigt känsliga för det förändrade proteinet och de finns i specifika områden i hjärnan. Nu visar forskarna för första gången att också oligodendrocyterna är känsliga. Det öppnar upp för nya sätt att söka efter nya behandlingar av sjukdomen. Går det att bromsa Huntingtons sjukdom genom att påverka förändringarna som forskarna har identifierat?

Parkinsons sjukdom

Hjärnan har en mycket begränsad förmåga att bilda nya nervceller vilket gör att många sjukdomar i hjärnan som beror på att nervcellerna bryts ner inte kan botas. Parkinsons sjukdom beror på att de nervceller som producerar dopamin försvinner. Dopamin har stor betydelse för hjärnans styrning av kroppsrörelserna och när de här nervcellerna försvinner försämras möjligheten att kontrollera kroppens rörelser. Det resulterar i flera av symtomen vid Parkinsons sjukdom som skakningar, darrningar, muskelstelhet och sämre balans.

Den vanligaste och effektivaste behandlingen av sjukdomen är att man tillför hjärnan nytt dopamin genom ett läkemedel, L-DOPA, som omvandlas till dopamin av de kvarvarande nervcellerna i hjärnans drabbade område. Över tid uppstår ofta svåra biverkningar i form av ofrivilliga rörelser. Forskare vid Uppsala universitet har använt en avancerad avbildningsteknik, (MALDI-MSI) för att kartlägga omvandlingen av L-DOPA i hjärnan. Deras resultat visar att de ofrivilliga rörelserna är kopplade till en förändrad reglering av hur L-DOPA omvandlas i hela hjärnan. Det här ökar förståelsen för hur problemet uppstår och ger möjligheter att hitta en lösning.

Vid universitetet i Lund finns en lång tradition av att utveckla nya metoder för att reparera en skadad hjärna. En sådan metod är att använda stamceller. Stamceller är ursprunget till andra celler i vår kropp och de egenskaper som primärt utmärker dem är att de obegränsat kan dela sig och att de har potential att mogna ut till andra celltyper. Forskarna i Lund har tagit fram metoder där man i laboratoriet kan styra stamceller att mogna ut till dopamin-celler som kan användas vid transplantation. Denna forskning går nu till nästa fas, det vill säga till en klinisk prövning där patienter kommer att transplanteras med dopaminceller från en och samma stamcellslinje och kommer samtidigt att behandlas med immundämpande medicin för att motverka avstötning under det första året.

Forskarna har också tagit fram sätt att "omprogrammera" hudceller till att bli nervceller som producerar dopamin. Det gör det möjligt att programmera om patientens hudceller och transplantera dem, vilket skulle minska risken för avstötning. För att metoden ska kunna användas kliniskt måste man säkerställa att de omprogrammerade cellerna inte utvecklar sjukdomen och den forskningen pågår nu.

Gåvor som gör skillnad inom hjärnforskningen

Per Hammarström, Linköpings universitet

Professor Per Hammarström tror att Alzheimergåtan går att lösa, men att det behövs mer hjärnforskning. Hans forskargrupp vid Linköpings universitet arbetar för att förstå mer om de defekta proteiner som uppstår vid Alzheimers sjukdom – hur de sprids och om olika varianter är olika farliga. Per tror att detta kan bli viktiga pusselbitar för bättre diagnostik och en framtida behandlingsform. Men att sjukdomen behöver angripas från flera håll.

Vi måste få så många kemister, biologer, fysiker och läkare som möjligt att samarbeta i jakten på Alzheimergåtans lösning. Problemet är att det saknas resurser. Ingen vill drabbas av Alzheimers sjukdom – och de sjuka och deras anhöriga behöver hopp.

Per Hammarström med forskargrupp tar emot stöd från Hjärnfonden genom en särskild utlysning för forskning inom Alzheimers sjukdom.

Bidraget från Hjärnfondens donator var oerhört betydelsefullt. Det gav oss möjligheten att anta två nya doktorander och starta upp flera experimentella modeller för Alzheimers sjukdom. Vi kan härmed angripa våra frågeställningar med förnyad styrka och mer långsiktigt om hur den molekylära strukturen hos amyloida fibriller i plack och blodkärl skiljer sig åt mellan olika patienter.

Fotograf: IFM, Linköping University

Fotograf: Kennet Ruona

Saema Ansar, Lunds universitet

Hjärnforskaren Saema Ansar driver på för genombrott i kampen mot stroke. Sjukdomen är inte bara den vanligaste orsaken till funktionshinder, det är också en av de vanligaste dödsorsakerna. Saemas forskargrupp arbetar med två metoder – en som kan minska skadorna vid stroke och en som kan underlätta återhämtningen efter stroke.

Forskningsbidraget från Hjärnfonden har varit av enorm stor betydelse för mig och har möjliggjort att jag kunnat utföra avancerade experimentella försök som är både resurskrävande samt dyrbara. Det har bidragit till att jag har kunnat använda mig av avancerad bildteknik som magnetresonanstomografi (MRT) för att undersöka förändringar i hjärnan med och utan behandling. Detta är en kostbar teknik men av stor klinisk relevans. Jag har även kunnat köpa in dyra reagenser som används i behandling av stroke.

Mikael Tiger, Karolinska institutet

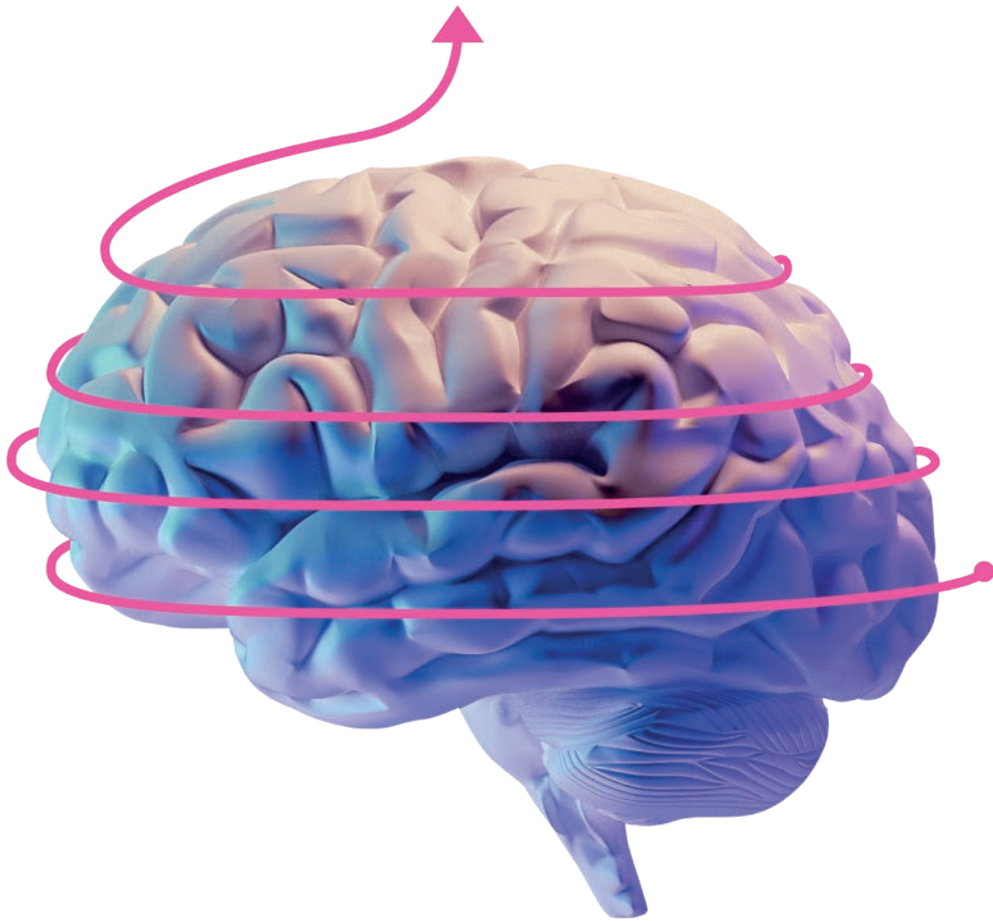
Mikael Tiger är en av Hjärnfondens stipendiater. Fokus för hans forskning är att undersöka vem som blir hjälpt av de behandlingar mot depression som används i dag och om de kan förbättras. Mikael's drivkraft har från början varit att sträva efter att så många som möjligt av de som har drabbats av depression ska bli återställda. Han vill också bidra till att människor förstår så mycket som möjligt av hur depression och dess behandling påverkar hjärnan.

För att kunna bedriva forskning behöver man ha tid avsatt för det. Efter att man har doktorerat behöver man själv ordna finansiering av sin forskningstid och det blir ofta en tillvaro där man som postdoktor hoppar från ett isflak till ett annat. Stipendiet från Hjärnfonden utgjorde ett mycket välbehövligt isflak av forskningstid. Med hjälp av det kunde jag fortsätta att forska på halvtid, parallellt med mitt kliniska arbete på en mottagning inriktad på behandling av depression.

Fotograf: Anna Magnusson Collisöö

Hjärnor som når sin fulla potential

Alla hjärnor ska nå sin fulla potential

Hjärnfonden vill att varje människa, varje hjärna, får plats och tar plats. Hjärnfonden arbetar med att förse människor med fakta om hjärnan och ge råd och stöd till de som berörs och blir berörda av hjärnans diagnoser. Hjärnfonden uppmuntrar till livsstilsförändringar för hjärnans skull, och angriper normer och attityder eftersom vi lever i ett samhälle som inte tar hänsyn till hjärnans alla olikheter.

Hjärnfonden utvecklar hela tiden verksamheten för att möta de behov som finns. Under året har flera projekt initierats för att tydligare identifiera vilka insatser som människor är i behov av från Hjärnfonden. Det sker i samband med en satsning på att bättre mäta effekten av insatserna för att säkerställa att Hjärnfonden bidrar till verklig förändring genom en beprövad förändringsteori.

Det gör vi för att säkerställa att våra insatser verkligen arbetar mot vår vision: ett samhälle där alla hjärnor når sin fulla potential, fritt från hjärnans sjukdomar. Det hjälper oss också att prioritera Hjärnfondens resurser för att nå uppsatta mål. Hjärnfonden har målsättningar som ska ge önskade resultat och effekter på både kort, medellång och lång sikt. Förändringsteorin beskriver sambanden mellan insatser, aktiviteter, det utfall dessa leder till och de resultat och effekter som uppnås.

För att skapa förändring arbetar Hjärnfonden efter ett antal egna förändringsmetoder: Utdelning till forskning, Fakta som ger kunskap om hjärnan, dess funktion och hur vi kan påverka våra liv, Råd och stöd, Förändringar av normer och attityder, Livsstilsförändringar, Förändring av offentliga system och Mobilisering av en folkrörelse för förändring.

Hjärnfonden sprider kunskap och ger råd & stöd

Genom våra brevutskick, kanaler på webben, inom sociala medier och i dialog med människor genom event och nyhetsbrev arbetar Hjärnfonden för förändring. En viktig kanal för Hjärnfonden är webbsidan som samlar det mesta kring hjärnans frågor. Under 2021 hade Hjärnfondens hemsida totalt 2 085 320 besökare.

De fem mest besökta sidorna hade rubrikerna:

1. 8 varningssignaler på stress
2. Ge en minnesgåva
3. Stresstestet
4. Vanliga symtom och varningssignaler på Alzheimers sjukdom
5. Vad är ADHD och ADD?

Ökad kunskap om hjärnan leder till att fler drabbade och närstående kan lära sig mer om just sin diagnos och vad man kan göra för att få en bättre fungerande vardag. Ökad kunskap om diagnoser hos allmänheten och andra grupper som arbetar nära personer med diagnos är också viktigt för att öka förståelsen och möjliggöra specifika anpassningar i vardagen.

Inom råd och stöd arbetar Hjärnfonden för att finnas där för drabbade och närstående med information, tips och stöd som kan bidra till en bättre livssituation. Alla familjer drabbas någon gång i livet av hjärnans ohälsa. Har du drabbats av en hjärnrelaterad diagnos eller är närstående till en person som drabbats av en skada, sjukdom eller funktionsnedsättning i hjärnan vill du veta mer. Ofta är behovet av kunskap om diagnosen, förståelse för att leva med den och information om rättigheter till olika samhällsinsatser stort.

Information som ger effekt

När Hjärnfonden gjorde en enkätundersökning* på webben för att ta reda på om besökarna fick tillgång till fakta, råd och stöd om Alzheimers sjukdom så visade undersökningen att 85 % av de svarande tyckte att informationen de fick var bra eller mycket bra. 52 % av de svarande uppgav att det var sannolikt att de skulle använda sig av informationen de tillgodogjort sig, 33 % att det var mycket sannolikt.

När de svarande fick frågan i vilken egenskap de besökte sidan så visade det sig att 26 % var själva drabbade av Alzheimers sjukdom eller annan demenssjukdom. Nästan 37 % hade en anhörig som var drabbad.

”En värdefull känsla av att inte vara ensam”

Hjärnfonden har flera grupper på Facebook som samlar drabbade och närstående. En grupp som Hjärnfonden administrerar är gruppen Alzheimers sjukdom – Hjärnfondens grupp för närstående, som i dagsläget samlar cirka 1800 närstående.

Hjärnfonden genomförde en enkätundersökning i Facebookgruppen för att ta reda på vilken nytta som användarna har av gruppen. Den visade att cirka 60 % av de svarande (totalt 157) någon gång hade skrivit något i gruppen, till exempel ställt en fråga, delat med sig av deras närståendes situation, kommenterat eller gett råd. Ungefär 75 % av de svarande uppgav att de använt råd som de fått i gruppen.

Nästan 70 % av de svarande upplever att vardags-situationen har förbättrats genom att vara med i gruppen. Drygt 17 % uppgav att deras vardagssituation förbättrats mycket och cirka 54 % att den har förbättrats lite genom att vara med i gruppen.

Ungefär 1 av 3 uppgav att gruppen innebär att de känner sig mindre ensamma.

Några röster från gruppen:

”Insikt om att svårigheterna delas av så många andra, att jag inte är ensam i sorgen.”

”Stöd, omtanke och bekräftelse på att man inte är ensam om sina känslor och tankar.”

”En värdefull känsla av att inte vara ensam och att det finns människor som förstår min situation och kan ge mig råd, eller bara lyssna.”

Spring för hjärnan

I början av 2021 startade Hjärnfonden det virtuella motionsloppet Hjärnsteget. Fysisk aktivitet är viktigt för hjärnan och konditionsträning kan minska risken för vanliga hjärnsjukdomar som exempelvis depression och Alzheimers sjukdom. Genom att lansera ett eget lopp vill Hjärnfonden inspirera till livsstilsförändringar, bättre hjärnhälsa och samtidigt samla in pengar till hjärnforskning.

Under de två första loppen som genomfördes deltog totalt 1726 personer och 393 670 kronor samlades in till Hjärnfondens arbete. Eftersom loppet är virtuellt deltog människor från hela landet, som många delade med sig av sitt engagemang under #hjärnsteget.

Hjärnsteget kommer att genomföras fyra gånger per år eftersom Hjärnfonden vill uppmuntra till fysisk aktivitet året runt. Vid varje lopp uppmärksammas en av hjärnans diagnoser. Vid de två första loppen belystes forskning inom områdena stressrelaterad psykisk ohälsa och Alzheimers sjukdom.

Deltagarna kan själva välja om de vill gå, springa eller rulla och vilken distans – 3 km, 5 km, 7 km, 10 km eller 21 km. Fokus ligger på att röra på sig och de egna personliga hälsoframstegen, inte nödvändigtvis att springa snabbast.

*Cirka 20 respondenter.

Fotografi: Ron Lach, Pexels

Ett hjärnkunnigare samhälle

Vi accelererar utvecklingen till ett samhälle som ser till hjärnans bästa

Hjärnan är det viktigaste för människan, men människan har inte byggt ett samhälle för hjärnan. En omständighet som många är smärtsamt medvetna om. Hjärnfonden arbetar för ett hjärnkunnigare samhälle genom att sprida kunskap och samtala med olika samhällsaktörer. Det är dags att sätta hjärnan på agendan.

Ett stresslarm för ett hållbart arbetsliv

Under 2019 sjukskrevs 70 000 personer på grund av stressrelaterad psykisk ohälsa. Fyra av fem som sjukskrivs för utmattningssyndrom är kvinnor. Särskilt utsatta är de som arbetar inom kvinnodominerade yrken inom välfärden. Människor betalar med sin hälsa, sina relationer och sina möjligheter att delta i livet – både i arbetslivet och det privata. Med kampanjen Ett stresslarm för ett hållbart arbetsliv lanserade Hjärnfonden 20 reformförslag för hur politiken kan bidra till ett friskare och mindre stressat Sverige.

Vill se ett samhälle där färre drabbas

Hjärnans stressreaktion hjälper oss prestera i krävande situationer och vi klarar av kortare perioder av stress utan att ta skada. Skadligt blir det om stresspådraget pågår länge utan tid för återhämtning, vila och sömn. Kronisk stress utan återhämtning kan på sikt öka risken för utmattningssyndrom med trötthet, stresskänslighet och kognitiva nedsättningar som vanliga symtom. Stressrelaterad ohälsa är helt enkelt en onödig sjukdom som går att förebygga. Men det krävs kraftsamling och nya politiska beslut för att komma åt de strukturella

problemen. Hjärnfonden vill se ett samhälle där färre drabbas. Där människor kan göra ett bra jobb och samtidigt ha energi över när arbetsdagen är slut. Därför larmade vi för ett hållbart arbetsliv.

De drabbade

Hjärnfonden vill främst göra skillnad för de som drabbas – öka kunskapen och ge en möjlighet att höja rösten. Med budskap som ”ta din kropps signaler på allvar” engagerades 140 412 personer att göra ett stresstest för att öka kunskapen om kroppens tidiga signaler. De drabbades erfarenheter samlades även in, och över 700 delade sin historia för att stötta och sprida kunskap. 16 914 personer larmade till politiker om den ohållbara situationen genom att skicka mejl. Det visar på ett enormt engagemang och en vilja att påverka.

Politiker och arbetslivet

För att skapa verkliga förslag till förändring samlade Hjärnfonden forskare, politiker och drabbade, och utifrån deras expertis och erfarenheter formulerades lösningar i form av 20 reformförslag i vitboken ”Stresslarmet – för ett hållbart arbetsliv”. Reformförslagen har tagits emot väl av både politiker och fackförbund. Det finns stor enighet om att reformerna skulle göra stor nytta för de drabbade och kan förebygga stressrelaterad psykisk ohälsa om de genomförs.

Stort tack Postkodlotteriet och alla lottköpare som gjorde Stresslarmet möjligt.

Siffror

Under 2019 sjukskrevs 70 000 personer på grund av stressrelaterad psykisk ohälsa.

70 000

Sedan 2010 har den stressrelaterade psykiska ohälsan dominerat sjukfrånvaron och andelen av pågående sjukfall har mer än fördubblats.

+100 %

Fyra av fem som sjukskrivs för utmattningsyndrom är kvinnor.

80 %

Cykla säkert (och med stil)

Under Stockholm Fashion Week 2021 samlade Hövding och Boozt 30 av Sveriges största profiler för att samla in pengar till förmån för Hjärnfondens arbete. Giro d'Stil var en modevisning till cykel där profiler som Daniel Paris, Frida Boisen och Agneta Sjödin cyklade säkert genom Stockholms innerstad iklädda senaste modet och med huvudskyddet Hövding. Genom kampanjen Ride safe vill Hjärnfonden och Hövding öka kunskapen om att hela livet sitter i hjärnan och att hjärnan behöver skyddas.

En jävla annons

Hjärnfondens arbetar ständigt med att bryta normer och stigma kring hjärnans diagnoser och sjukdomar. En annons i Dagens Nyheter full med svordomar väckte under sommaren stor uppmärksamhet när Hjärnfonden tillsammans med byrån Nord DDB, ville tackla fördomar om människor som lever med diagnosen Tourettes syndrom. Sanningen är att det bara är ett fåtal med diagnosen som okontrollerbart säger olämpliga saker ibland. Även om det framställs annorlunda i populärkulturen. Annonsen vann DN:s tävling Reklamcupen.

Hjärnfonden har påbörjat arbetet med en hjärnplan

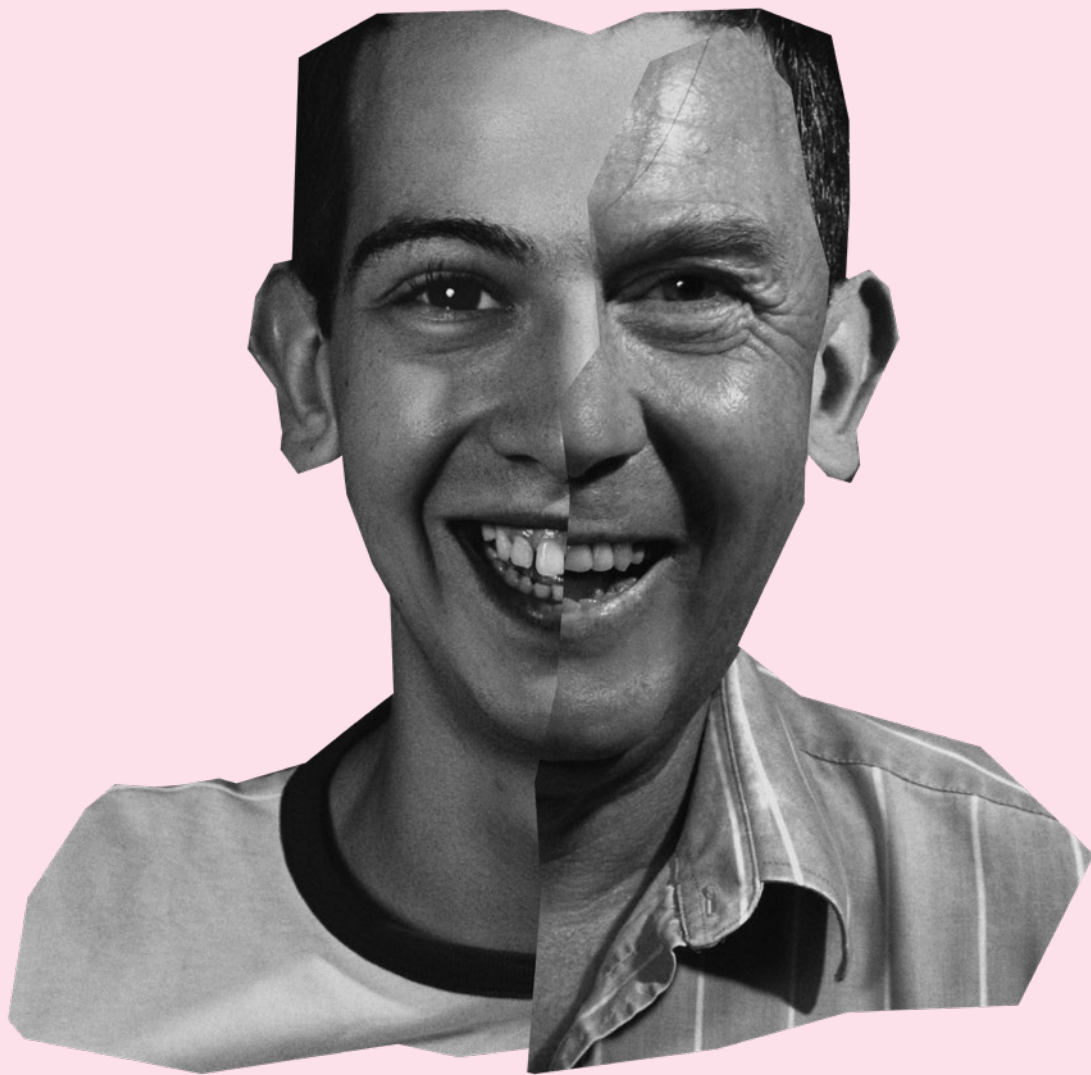
Dagens samhälle utmanar oss och våra hjärnor. Vi har det bättre än någonsin och lever längre än tidigare generationer men ändå är det fler som uppger att de mår sämre. Vi lever i ett samhälle som inte ser till hjärnans bästa, vilket många är smärtsamt medvetna om. I dagsläget lägger vi en stor del av ansvaret på individen själv att klara sitt liv. Ett stort antal barn får inte rätt stöd i skolan, psykisk ohälsa ökar och kryper ner i åldrarna, många blir sjuka av osunda arbetsplatser, ensamhet är ett allt större problem och en stor andel människors potential tas inte tillvara. När vi blir sjuka är det många som inte får det stöd eller den vård man behöver i tid. Vi har ett vårdsystem som det många gånger är svårt att ta sig fram i om man har en hjärnsjukdom och det går ut över både den drabbade och närstående.

Därför har Hjärnfonden under 2021 tagit initiativet till att Sverige ska driva en samlad politik för hjärnan med hjälp av en nationell hjärnplan. En plan för samhället som tar ett brett grepp, och sträcker sig över flera områden: förskola, skola, arbetsgivare, socialtjänst, hälso- och sjukvård, forskning, samhällsplanering och civilsamhälle. Hjärnfonden har tillsatt en nationell arbetsgrupp med en rad namnkunniga experter, professorer och samhällsföreträdare som under året har arbetat med att beskriva och formulera problembilden, behoven och komma med förslag, insikter och idéer. Med hjälp av den nationella arbetsgruppens förslag kommer Hjärnfonden att ta arbetet vidare under 2022.

Hjärnfonden vill se att Sveriges offentliga system är anpassade efter våra hjärnors förutsättningar. Vi vill därför att regeringen tillsätter en utredning och tar fram en strategi och handlingsplan och börjar driva en politik som är hållbar för hjärnan.

Ett nätverk för gemensamma lösningar

Hjärnfonden arbetar för ett hjärnkunnigare Sverige där flera olika samhällsaktörer kommer samman för att sätta hjärnans frågor på agendan. Sedan 2021 har Hjärnfonden skapat ett nätverk som ska fungera som en plats där idéer och engagerade människor på hjärnans område möts. Arenanätverket samlar företrädare från patientorganisationer, experter med olika perspektiv på hjärnan, sakkunniga från organisationer, politiker, myndigheter, forskare och andra som är engagerade. Arenanätverket har i dag 250 medlemmar över hela landet, men tanken är att nätverket ska fortsätta växa. Insikter från nätverkets träffar används som stöd i Hjärnfondens påverkansarbete kring hjärnans frågor.

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och generalsekreteraren i Insamlingsstiftelsen Hjärnfonden, organisationsnummer 802017–8664 avger härmed årsredovisning för verksamhetsåret 1 januari – 31 december 2021, Hjärnfondens 29:e verksamhetsår. Siffror inom parentes visar jämförbara siffror för 2020.

Allmänt om verksamheten

Hjärnfondens vision är ett samhälle där alla hjärnor når sin fulla potential, fritt från hjärnans sjukdomar. För att nå den visionen arbetar Hjärnfonden med två ändamål; att finansiera forskning kring hjärnan och förmedla kunskap om hjärnan till individer och samhälle. Hjärnfonden är en ideell insamlingsstiftelse utan statligt stöd som sedan 1994 delat ut närmare en miljard kronor till svensk hjärnforskning genom gåvor från privatpersoner och företag.

Hjärnfondens långsiktiga mål är att vi som individer uppnår bättre välbefinnande och förmåga med starkare mentalkapital och motståndskraft samt att vi utvecklas och blomstrar med bättre hälsa och välmående – dvs. att färre drabbas, eller påverkas mindre, av skador, sjukdomar och funktionsnedsättningar. Som en extra bonus blir Sverige ett starkare och konkurrenskraftigare samhälle som utvecklas och blomstrar tack vare att människors välmående, mentalkapital och motståndskraft tillvaratas samt att sjukdomsburden minskar.

Forskningsfinansiering

Hjärnfonden är en av de största finansörerna av hjärnforskning i Sverige. Runt tiden då Hjärnfonden grundades gjordes stora tekniska genombrott och nya revolutionerade metoder gjordes tillgängliga för att analysera gener, celler

och hela den aktiva hjärnan. Det gav hjärnforskningen en rejäl skjuts framåt med många nya upptäckter och helt ny kunskap. Varje år delar Hjärnfonden ut forskningsbidrag och postdoktorala stipendier till landets främsta hjärnforskare för att fortsätta utveckla hjärnforskningen och hjärnforskare i Sverige.

Kunskapsspridning

Alla hjärnor ska nå sin fulla potential

I nästan varje familj finns det någon som drabbas av hjärnans sjukdomar eller diagnoser. Hjärnfonden finns till för alla drabbade och närstående, och har en central uppgift i att ge korrekt fakta samt råd och stöd till människor. Hjärnfonden har också en viktig uppgift i att främja preventiva insatser och välmående genom att uppmuntra till livsstilsförändringar och öka kunskapen om hjärnan och hjärnhälsans betydelse.

Ett hjärnkunnigare samhälle

Hjärnfonden arbetar för att alla hjärnor ska få plats och ta plats. För att det ska vara möjligt krävs förändringar. Hjärnfonden arbetar med påverkansarbete genom att peka på brister och behov i samhället, samt visa på möjliga lösningar och engagera folkrörelsen. Hjärnfonden arbetar också med att förändra normer och attityder hos människor och samhället i stort. Hjärnfonden erbjuder även fakta samt råd och stöd till olika samhälleliga aktörer.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Covid-19 har påverkat räkenskapsåret. I linje med Folkhälsomyndighetens rekommendationer har Hjärnfondens medarbetare arbetat hemifrån under stora delar av året. Rutiner, processer och arbetssätt som etablerades tidigt under pandemins inledning har säkerställt att arbetet har kunnat fortgå som planerat. Tack vare det, och tack vare en fungerande digital infrastruktur har Hjärnfonden kunnat uppnå de flesta målen för året.

Insamling i siffror

Under 2021 samlade Hjärnfonden in 232,3 Mkr (258,8). Av detta belopp uppgår testamenten till 27,7 Mkr (68,8). Insamling (exklusive testamenten och bidrag) ökade med 14,5 Mkr (32,0) eller med 8,0 % (20).

Ändamål i siffror

Under året har Hjärnfonden fördelat 220,3 Mkr (157,8) till ändamålen, forskning och information, där forskningskostnaderna uppgick till 145,1 Mkr (90,4) och kostnaderna för informationsändamålet uppgick till 75,2 Mkr (67,4).

Stresslarmet, ett initiativ för att minska den stressrelaterade psykiska ohälsan

Under våren genomförde Hjärnfonden en kampanj om den stressrelaterade psykiska ohälsan – en ojämlik och "onödig" folksjukdom som främst drabbar kvinnor, särskilt i välfärdsyrken. Projektet finansierades av Postkodföreningen och engagerade folkrörelsen såväl som politiker och fackförbund. I samband med Hjärnfondens kampanj togs beslut om nya lagar inom sjukförsäkringen som bland annat innebär större flexibilitet för deltidssjukskrivna.

Treårsbidrag till forskningen

För första gången någonsin delade Hjärnfonden ut treåriga forskningsbidrag, utöver tvååriga och ettåriga, med syftet att skapa långsiktighet och stabilitet i forskningsprojekten. 2021 mottog 14 forskningsprojekt bidragen.

Hjärnsteget, en satsning på folkhälsan

Under 2021 lanserade Hjärnfonden ett återkommande digitalt lopp där alla i Sverige kan delta efter egen förmåga – gå, springa eller rulla. Loppet genomfördes vid två tillfällen.

20 miljoner till forskning om Alzheimers sjukdom i en särskild utlysning

Under året beslutades fördelning av den andra delen av det enskilda testamentet på 70 Mkr som Hjärnfonden mottog 2018. Samtliga forskningsprojekt som sökte och beviljades den första utdelningen på 30 Mkr får under kommande år ta emot 20 Mkr.

Skolbarn springer för Barnhjärnfonden

För andra året i rad anordnades Skolloppet av Team Rynkeby – God Morgon i samarbete med Barnhjärnfonden. Skolloppet är ett motions- och välgörenhetslopp för skolelever, som brukar locka hundratals skolor runt om i Norden att delta. Genom skolbarnens mikrosponsoravtal samlades strax över 6 Mkr (5,6) in till Barnhjärnfonden.

Resultat och ställning

Tack vare gåvor från engagerade privatpersoner och företag kunde Hjärnfonden 2021 samla in 232,3 Mkr (258,8) till livsviktig forskning och kunskapsspridning om hjärnan. Av detta belopp uppgår testamenten till 27,7 Mkr (68,8). Insamling (exklusive testamenten och bidrag) ökade med 14,5 Mkr (32,0) eller med 8,0 % (20).

Under året har Hjärnfonden fördelat 220,3 Mkr (157,8) till ändamålen, forskning och information, där forskningskostnaderna uppgick till 145,1 Mkr (90,4) och kostnaderna för informationsändamålet uppgick till 75,2 Mkr (67,4).

Projektbidraget från Postkodföreningen som utbetalades i december 2017, för projektet "Kvinnor och stress: en ojämlik och onödig folksjukdom" har under året nyttjats med 1 686 Tkr (2 094). Projektet avslutades under våren 2021.

Användning av finansiella instrument

Förvaltningsrådets syfte är att investera långsiktiga medel i enlighet med kapitalplaceringspolicyn och skapa förutsättningar för att minska långsiktiga likviditetsmässiga påfrestningar som kan komma av omstruktureringsbehov, större insamlingsprojekt eller liknande.

Hjärnfondens förvaltningsråd har haft ett möte under året. Merparten av de långsiktiga medlen är placerade i fonder i SEB.

Hjärnfonden har en placeringsinriktning där en majoritet av tillgångarna i ett normaläge ska vara placerade i räntebärande tillgångar. Övergripande för alla placeringar är att etisk hänsyn ska tas, det vill säga att en etisk och miljömässig bedömning ska göras av bolag innan investering sker.

Aktierisk omfattar aktiekursrisk, likviditetsrisk samt motpartsrisk. Med aktiekursrisk avses risken för värde-minskning på grund av förändringar i kurser på aktie-marknaden. I syfte att begränsa och kontrollera de risker som är förknippade med värdepappersförvaltning har styrelsen i placeringspolicyn fastställt de ramar som ska gälla för placeringar i aktier och aktierelaterade instrument som till exempel aktiefonder. Regler är också antagna som avgör med vilka motparter affärer kan göras. Placeringsresultatet och likviditet följs löpande upp på stiftelsens styrelsesammanträden. Hjärnfondens kapital förvaltas av en extern part, vilket innebär att Hjärnfonden ej själv fattar de löpande placeringsbesluten utan har överlåtit detta åt förvaltaren. Förvaltaren har att förhålla sig till den av styrelsen beslutade placeringspolicyn.

Marknadsvärdet av innehavet av långfristiga värdepapper uppgick vid årets slut till 205 Mkr (121). Vid årets slut var fördelningen, beräknad på marknadsvärdet 88,3 procent (100) i räntebärande tillgångar respektive 11,7 procent (0) i aktierelaterade tillgångar.

Hållbarhetsupplysningar

En del av Hjärnfondens uppdrag handlar om att ansvara för hållbar utveckling i verksamheten och under aktiviteter. Ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet innebär att Hjärnfonden föregår med gott exempel och tar ansvar för nuvarande och framtida generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov.

- Hjärnfondens strävan är att minimera miljöpåverkan och vara en klimatmedveten organisation.
- Hjärnfonden är en aktör som genom sin verksamhet bidrar till en långsiktig trygg samhällsutveckling.
- Hjärnfonden tar ekonomiskt ansvar genom att hushålla med resurserna och följa policyn för kapital-placering (se Användning av finansiella instrument).
- Hjärnfonden bedriver ett aktivt arbete för personlig utveckling och hållbara arbetssätt där medarbetare förväntas vara delaktiga och engagerade. Medarbetarnas utveckling och hälsa prioriteras genom flera olika insatser.
- Hjärnfondens anställda erbjuds friskvårdsbidrag och en arbetstimme per vecka för motionsaktiviteter.
- Hjärnfonden erbjuder subventionerad lunch via Edenred samt uppmuntrar till återhämtning och vila dagligen.

Förväntad framtida utveckling

2022 förväntas Hjärnfondens medarbetare återgå som vanligt till arbetsplatsen även om vissa digitala arbetssätt och lärdomar kommer fortsätta implementeras i arbets-sättet. Möjligheten att mötas fysiskt kommer ha effekt på Hjärnfondens event och andra tillfällen för möten med givare och gräsrotter, i synnerhet med stora givare. Hjärnfonden har en långsiktig plan som fastställdes 2019 och som innefattar en rad insatser som ska ge mer medel till forskningen och öka antalet beviljade forsknings-bidrag. Prognosen är att Hjärnfonden kommer att kunna följa den fastlagda planen, men beroende på situationen i Ukraina kan insamlingen till Hjärnfonden påverkas när givarviljan riktas till en akut humanitär situation. Insamlingen kan också påverkas av inflationen.

Hjärnfonden kommer fortsätta arbetet med att fördjupa ändamålet kunskapsspridning. Målen är att stärka individers förmåga att själva söka välbefinnande och hälsa samt att nå deras fulla potential. Hjärnfonden ska också fortsätta utbilda individer och samhälle om hjärnan. Prognosen för att genomföra detta är god då Hjärnfonden har stärkt upp sina interna resurser samt påbörjat arbetet med målområden – förändringsprogram. Hjärnfonden har dessutom etablerat ett vedertaget sätt att mäta effekterna av det arbetet.

Organisation och förvaltning

Hjärnfonden har sitt säte i Stockholm med 25 medarbetare som arbetar inom avdelningarna Insamling, Marknad/Kommunikation, Forskning/Samhälle och Administration. Generalsekreterare är Anna Hemlin som leder arbetet.

Ledningsgrupp

Anna Hemlin, *Generalsekreterare*

Tommy Sollén, *Insamlingschef*

Karl Skoog, *Marknads- och kommunikationschef*

Patrick Larsson, *Administrativ chef*

Styrelse

Styrelsen sammanträder fyra gånger per år. Mål och inriktning beslutas årligen av styrelsen liksom strategi och direktiv inför Hjärnfondens framttagande av verksamhetsplan för kommande år. Styrelsens arbete för året skall utvärderas mot bakgrund av det långsiktiga målet och antagen inriktning. För arbetet i styrelsen utgår inget arvode.

Ledamöter

Peter Thelin, *partner i Brummer & Partners AB*

Louise Westerberg, *grundare och styrelseordförande i stiftelsen Viktor Rydberg skolor*

Lars Olson, *professor i neurobiologi och leder en forskningsgrupp vid Institutionen för Neurovetenskap, Karolinska Institutet. Lars har varit engagerad i Hjärnfonden sedan dess tillkomst och var 2010–2015 fondens ordförande.*

Fredrik Adolfsson, *tidigare regionsutvecklingsdirektör, Västra Götalandsregionen. Har ett förflutet inom IKEA och Naturskyddsföreningen.*

Karsten Dalgaard, *partner i McKinsey & Company.*

Else Ingeborn, *tom 2020 Global Client Executive Large Corporates SEB, tidigare Swedbank och styrelseledamot i BRIS.*

Hedersordförande

Kjell-Olof Feldt, hedersordförande, medverkade från starten när Hjärnfonden bildades och var styrelsens ordförande under 1994–2009.

Hedersmedlem

Per Nydahl, *engagerad i Segulah AB och tidigare styrelsemedlem i Hjärnfonden.*

Förvaltningsråd

Hjärnfonden har ett förvaltningsråd som utgörs av styrelseordförande Peter Thelin, styrelseledamot Else Ingeborn, generalsekreterare Anna Hemlin och administrativ chef Patrick Larsson.

Scientific Advisory Board

Styrelsen utser även ett "Scientific Advisory Board" vars uppgift är att stödja styrelsen framförallt rörande de vetenskapliga frågorna. För arbete i Scientific Advisory Board utgår inget arvode.

Ledamöter

Sten-Magnus Aquilonius, *professor emeritus vid Institutionen för Neurovetenskap Uppsala universitet*

Ingemar Ernberg, *professor i tumörbiologi vid Institutionen för mikrobiologi, tumör- och cellbiologi Karolinska Institutet*

Hugo Lagercrantz, *professor i pediatrik vid institutionen för kvinnors och barns hälsa Karolinska Institutet*

Torsten Wiesel, *professor i neurofysiolog och läkare. 1981 tilldelades han Nobelpriset i medicin*

Gunnar Bjursell, *professor i molekylärbiologi Göteborgs universitet*

Jonas Frisén, *professor vid Institutionen för cell- och molekylärbiologi Karolinska Institutet*

Vetenskaplig nämnd

Hjärnfondens Vetenskapliga nämnd representerar de sex större medicinska fakulteterna i Sverige. Nämnden som utses av styrelsen består av 23 av landets främsta neurovetenskapliga experter. De garanterar att Hjärnfondens insamlade medel går till forskningsprojekt inom den främsta hjärnforskningen. Arvode utgår till Vetenskapliga nämndens ledamöter.

Flerårsöversikt

Kostnadsfördelning, %	2021	2020	2019	2018	2017
Administrationskostnader/ Verksamhetsintäkter	2	1	1	2	2
Insamlingskostnader/ Verksamhetsintäkter	14	12	14	11	11
Ändamålskostnader/ Verksamhetsintäkter	94	61	100	57	62

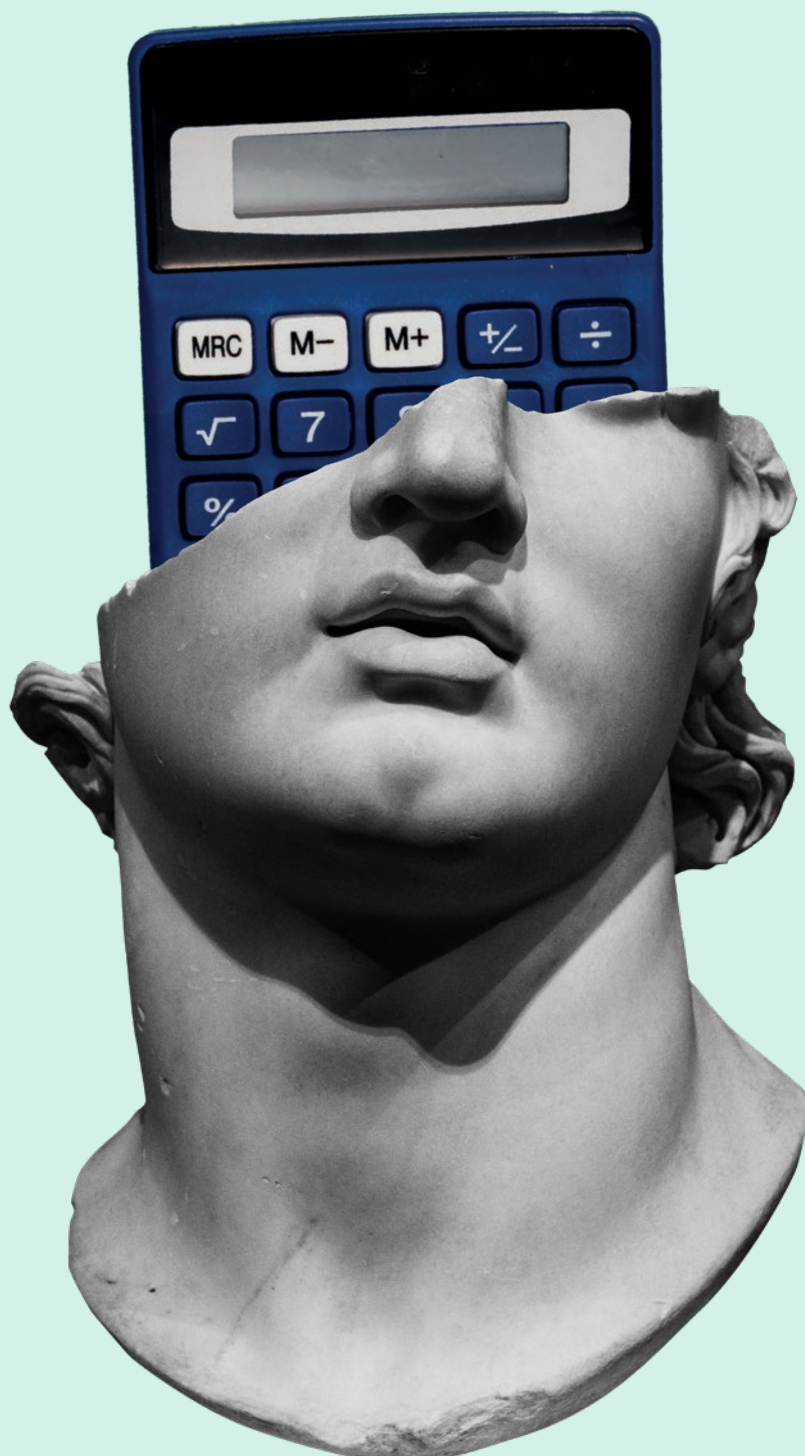
Sammanställning i 3-årsperioder Ändamålsuppfyllelse	2019 - 2021	2018 - 2020	2017 - 2019	2016 - 2018	2015 - 2017
Verksamhetsintäkter, Mkr	682	671	551	457	330
Ändamålskostnader, Mkr	565	472	402	292	260
Ändamålskostnader/ Verksamhetsintäkter, %	83	70	73	64	79

Flerårsöversikten är upprättad i enlighet med
Svensk Insamlingskontrolls definitioner.

Kommentarer till flerårsöversikt

Enligt Svensk Insamlingskontrolls regler ska minst 75 % av insamlade medel under en treårsperiod delas ut till ändamålen. För den senaste treårsperioden har 83 % (70) fördelats till ändamålen.

Styrelsen har beslutat om utdelning av de resterande medel (20 mkr) från testamenten som tidigare avsatts som långsiktig investering i forskningen.

Resultaträkning

Tkr	Not	2021	2020
Verksamhetsintäkter	3		
Gåvor		232 368	258 835
Bidrag		1 686	2 094
Summa		234 054	260 929
Verksamhetskostnader	4		
Ändamålskostnader	5	-220 360	-157 850
Insamlingskostnader	6	-32 754	-31 705
Administrationskostnader	7	-4 302	-3 329
Summa		-257 416	-192 884
Verksamhetsresultat		-23 362	68 045
Resultat från finansiella poster	8		
Resultat från finansiella investeringar		2 795	1 918
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		112	85
Summa		2 907	2 003
Resultat efter finansiella poster		-20 455	70 048
Årets resultat		-20 455	70 048
Förändring av ändamålsbestämda medel			
Årets resultat		-20 455	70 048
Avsättning ändamålsbestämda medel av givaren		-31 629	-38 933
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel		38 015	54 856
Kvarstående belopp för året/balanserat kapital		-14 069	85 971

Balansräkning

Tkr	Not	2021-12-31	2020-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier	9	2 151	2 797
Finansiella anläggningstillgångar			
Långfristiga värdepappersinnehav	10	245 726	222 483
Summa anläggningstillgångar		247 877	225 280
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Övriga fordringar		477	473
Fastigheter avsedda för försäljning	11	7 001	4 600
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	12	1 149	892
Summa kortfristiga fordringar		8 627	5 965
Kassa och bank		26 420	39 350
Summa omsättningstillgångar		35 047	45 315
SUMMA TILLGÅNGAR		282 924	270 595
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Bundet eget kapital		420	420
Ändamålsbestämda medel	16	5 191	11 578
Balanserat kapital		181 857	195 925
Summa eget kapital		187 468	207 923
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		6 038	4 274
Beslutade ej utbetalade stipendier/forskningsbidrag	13	81 521	50 622
Skuld avseende beslutade ej utbetalda bidrag	14	0	1 686
Övriga skulder		4 649	3 192
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	15	3 248	2 898
Summa kortfristiga skulder		95 456	62 672
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		282 924	270 595

Justering av eget kapital enligt nedan

Tkr	Stiftelse-kapital	Ändamåls-best. medel	Balanserat kapital	Totalt eget kapital
Ingående balans 2021-01-01	420	11 578	198 670	210 668
Justering av ingående balans som följd av rättelse av fel, se vidare information i not 17	-	-	-2 745	-2 745
Justerad ingående balans 2021-01-01	420	11 578	195 925	207 923

Förändring av eget kapital

Tkr	Stiftelse-kapital	Ändamåls-best. medel	Balanserat kapital	Totalt eget kapital
Justerad ingående balans 2021-01-01	420	11 578	195 925	207 923
Balanserat vinst				
Ändamålsbestämt av givaren		31 629	-31 629	
Utnyttjande		-38 015	38 015	
Årets resultat			-20 455	-20 455
Eget kapital 2021-12-31	420	5 192	181 856	187 468

En specifikation över ändamålsbestämda medel finns i not 16.

Kassaflödeanalys

Tkr	Not	2021	2020
Den löpande verksamheten			
Årets resultat efter finansnetto		-20 455	71 122
Avskrivningar		645	430
Fastighet som erhållits i gåva		-2 401	-340
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		-22 211	71 213
Ökning (-)/Minskning(+) av kortfristiga fordringar		-262	235
Ökning (+)/Minskning(-) av leverantörsskulder		1 765	1 268
Ökning (+)/Minskning(-) av kortfristiga skulder		31 021	-23 564
Kassaflöde från den löpande verksamheten		10 314	49 152
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		0	-3 227
Placeringar i finansiella anläggningstillgångar	10	-328 229	-156 730
Avyttring av finansiella anläggningstillgångar	10	304 986	129 537
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-23 244	-30 420
Ökning (+) / Minskning (-) av likvida medel		-12 930	18 732
Likvida medel vid årets början		39 350	20 618
Likvida medel vid årets slut		26 420	39 350

Noter

Tkr

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar

Hjärnfondens redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med årsredovisningslagen BFNR 2012:1 (K3) och Giva Sveriges Styrande riktlinjer för årsredovisning.

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Hjärnfondens intäkter

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Intäkter i form av gåvor och bidrag intäktsförs som huvudregel när gåvan sakrättsligt är genomförd. Om bidrag avser en bestämd tidsperiod periodiseras bidraget över denna period.

Gåvor

Gåvor redovisas enligt huvudregeln som intäkt när de erhållits. En gåva som intäktsförts redovisas antingen som en tillgång eller kostnad beroende på om gåvan förbrukats direkt eller inte. Gåvor som Hjärnfonden avser att stadigvarande bruka i verksamheten redovisas som anläggningstillgång. Övriga gåvor redovisas som omsättningstillgång.

Gåvor värderas som huvudregel till verkligt värde.

I de fall Hjärnfonden lämnar en ersättning för att erhålla gåvan minskas gåvans värde med ersättningen.

Som gåvor inkluderas mottagna gåvor från allmänheten, företag, organisationer, samfund, privata och ideella fonder, stiftelser samt sponsring.

Med gåva och testamente avses tillgång som lämnats utan krav på ekonomisk motprestation.

Bidrag

Bidrag redovisas som intäkt när villkoren för att erhålla bidraget har uppfyllts. Erhållna bidrag redovisas som skuld till dess att villkoren för att erhålla bidraget uppfyllts.

Bidrag som erhållits för att täcka vissa kostnader redovisas samma räkenskapsår som den kostnad bidraget är avsett att täcka. Bidrag som hänför sig till en anläggningstillgång minskar anskaffningsvärdet.

Erhållna bidrag värderas till verkligt värde av den tillgång som organisationen fått eller kommer att få.

Hjärnfondens kostnader

Verksamhetskostnader

Hjärnfondens kostnader delas upp i ändamåls-, insamlings- och administrationskostnader. Fördelning görs i enlighet med Svensk Insamlingskontrolls anvisningar. Detta innebär att kostnader som har ett direkt samband med ändamålsuppfyllelse eller insamling redovisas under respektive kostnadsslag. I de fall det finns gemensamma kostnader i form av till exempel lokaler och personal sker en fördelning på de olika kostnadsslagen efter skälig grund. Kostnad som varken bedöms vara hänförlig till ändamålet eller insamling redovisas som administrationskostnad. Kostnad för forskningsbidrag och stipendier bokförs när beslut om tilldelning sker och Hjärnfonden förpliktigt sig att utge bidrag eller stipendier.

Leasing

Alla leasingavtal redovisas som operationella, det vill säga leasingavgiften redovisas linjärt över leasingperioden.

Ersättning till anställda

Ersättning till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster.

Eftersom alla pensionsförpliktelser klassificeras som avgiftsbestämda redovisas en kostnad det år pensionen tjänats in.

Inkomstskatt

Hjärnfonden har ett allmännyttigt ändamål och är därmed inskränkt skattskyldig, vilket innebär att stiftelse inte är skattskyldig för verksamhetsintäkter och kapitalintäkter. När stiftelsen erhåller rörelseinkomster är dock dessa skattepliktiga.

Tillgångar och skulder

Tillgångar, skulder och avsättningar värderas till anskaffningsvärde om inget annat anges nedan.

Anläggningstillgångar

Materiella och immateriella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar enligt plan. Avskrivning görs systematiskt över nyttjandeperioden. Härvid tillämpas följande avskrivningstider
Inventarier 5 år.

Finansiella tillgångar

Vid anskaffningstidpunkten värderas finansiella tillgångar till anskaffningsvärde med tillägg för direkta transaktionsutgifter.

Tillgångar, framför allt fastigheter, aktier och andra värdepapper, som doneras till Hjärnfonden värderas till verkligt värde vid gåvotillfället. Gåvan bokförs som en omsättningstillgång om tillgången ska avyttras snarast möjligt. Om syftet är att behålla tillgången redovisas den som materiell eller finansiell anläggningstillgång. Intäkter som uppstår vid värdering till marknadsvärde redovisas bland Hjärnfondens intäkter.

I den mån det uppkommer en realisationsvinst/- förlust vid avyttringen redovisas denna också i posten Gåvor om tillgången avyttras kort efter att gåvan erhållits. Om gåvan är av finansiell karaktär och Hjärnfonden väntat med försäljning i avsikt att erhålla ett bättre pris redovisas realisationsresultatet som en finansiell post.

Aktier och andelar

Aktier och andelar värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde (marknadsvärde).

Aktier och andelar som erhållits genom testamente eller gåva värderas till verkligt värde (ofta börskursen) vid gåvotillfället.

Alla tillgångar som innehas för riskspridning anses ingå i en värdepappersportfölj och betraktas därmed som en post vid värdering enligt lägsta värdets princip vid nedskrivningsprövning.

Ändamålsbestämda medel

I posten ändamålsbestämda medel i eget kapital redovisas ännu ej förbrukade gåvor och andra ändamålsbestämda medel.

Skuld för beslutade ej utbetalda bidrag

I de fall Hjärnfonden fattat beslut om utbetalning av forskningsbidrag/stipendier och meddelat mottagaren men inte verkställt utbetalningen redovisas detta belopp som en kortfristig skuld.

Fordringar

Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betald.

Skuld för erhållna ännu ej utnyttjade bidrag
I de fall stiftelsen erhållit bidrag men ännu inte uppfyllt villkoren redovisas bidraget som en skuld.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar.

Som likvida medel klassificeras endast kassa- och banktillgodohavanden.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Upprättandet av bokslut och tillämpning av redovisningsprinciper, baseras ofta på ledningens bedömningar, uppskattningar och antaganden som anses vara rimliga vid den tidpunkt då bedömningen görs. Uppskattningar och bedömningar är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer, som under rådande omständigheter anses vara rimliga. Resultatet av dessa används för att bedöma de redovisade värdena på tillgångar och skulder, som inte annars framgår tydligt från andra källor. Det verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar. Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet.

I årets finansiella rapporter har inga väsentliga uppskattningar och bedömningar gjorts.

Not 3 Insamlade medel

Tkr	2021	2020
Gåvor som redovisats i resultaträkningen		
Allmänheten	164 894	146 295
Företag	3 949	7 746
Svenska Postkodlotteriet/ Postkodföreningen	16 015	17 649
Andra organisationer	6 542	6 752
Stiftelser och fonder	14 071	11 570
Testamenten	26 897	68 823
Summa	232 368	258 835
Gåvor som inte redovisats i resultaträkningen		
Annonser	1 000	1 000
IT-tjänster	418	40
Summa	1 418	1 040
Privaträttsligt bidrag som redovisats som intäkt	1 686	2 094
Summa insamlade medel	235 472	261 969

Det är svårt att värdera vissa gåvor. För Hjärnfondens del gäller detta till största del annonsering (så kallade pluggannonser – i mån av plats). För att ge en förenklad bild av dessa gåvor har ovanstående värden schablonmässigt beräknats. Utöver detta har Hjärnfonden främst erhållit hjälp från föreläsare och rabatterade IT-tjänster.

Not 4 Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

Tkr	2021	2020
Medelantalet anställda		
Kvinnor	19	18
Män	6	7
Summa	25	25
Löner och andra ersättningar		
Styrelsen	0	0
Vetenskapliga nämnden	742	731
Generalsekreterare	1 210	1 073
Övriga anställda	11 874	10 984
Summa	13 826	12 788
Sociala kostnader och pensioner		
Sociala kostnader	4 448	3 373
Pensioner och löneskatt	2 282	1 931
Summa	6 730	5 304
Totala löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader	20 556	18 092
Varav pensionskostnader		
Generalsekreteraren	532	444
Löneskatt	129	108
Summa	661	552
%	2021	2020
Könsfördelning inom ledning och styrelse		
Andel kvinnor i styrelsen	33 %	29 %
Andel män i styrelsen	67 %	71 %
Andel kvinnor bland övriga ledande befattningshavare	25 %	40 %
Andel män bland övriga ledande befattningshavare	75 %	60 %

Avtal om avgångsvederlag

Inget avgångsvederlag finns beslutat för generalsekreteraren.

Vid uppsägning från arbetsgivarens sida är uppsägnings-tiden 9 månader för generalsekreteraren. Uppsägning från generalsekreterarens sida 6 månader. För övriga

anställda gäller lagen om anställningsskydd vid uppsägning från arbetsgivarens sida. Egen uppsägning följer tecknat kollektivavtal.

Not 5 Ändamålskostnader

Tkr	2021	2020
Forskning		
Under året beslutade stipendier	7 237	6 000
Återförda bidrag/stipendier	-2 150	-638
Bidrag till forskningsprojekt	138 963	83 854
Kostnader för Vetenskapliga nämnden	1 107	1 618
Summa	145 157	90 384
Information		
Kommunikationskostnader	57 136	46 649
IT för information	2 072	4 253
Personalkostnader	12 236	10 412
Övriga externa kostnader (IT, hyra, telefon, porto mm)	3 759	3 151
Summa	75 203	67 465
Summa ändamålskostnader	220 360	157 850

Not 6 Insamlingskostnader

Tkr	2021	2020
Tryck och marknadsföring	21 979	21 996
IT för insamling	937	1 108
Personalkostnader	6 450	5 281
Övriga externa kostnader (hyra, telefon, tackbrev mm)	3 388	3 320
Summa	32 754	31 705

Not 7 Administrationskostnader

Tkr	2021	2020
Personalkostnader	2 090	1 877
Externa kostnader (IT, hyra, revision, mm)	2 212	1 452
Summa	4 302	3 329

Not 8 Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar

Tkr	2021	2020
Erhållna utdelningar	309	1 783
Räntor	112	85
Resultat vid avyttringar	2 486	135
Summa	2 907	2 003

Under året har förändringar skett i den finansiella portföljen. Se vidare under not 10.

Not 9 Inventarier

Tkr	2021-12-31	2020-12-31
Ingående anskaffningsvärden	3 658	431
Inköp	0	3 227
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	3 658	3 658
Netto anskaffningsvärde	3 658	3 658
Ingående avskrivningar	-861	-431
Årets avskrivningar	-645	-430
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 506	-861
Utgående redovisat värde	2 151	2 797

Not 10 Finansiella anläggningstillgångar

Tkr	2021-12-31	2020-12-31
Ackumulerade anskaffningsvärden vid årets början	222 483	195 290
Förvärv under året	385 521	61 611
Försäljning under året	-304 986	-129 537
Placering i depålikvid	-57 292	95 119
Utgående anskaffningsvärde vid årets slut	245 726	222 483
Bokfört värde vid årets slut	245 726	222 483
Likviditetsfond	-	88 218
Aktier och aktiefonder	20 300	-
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	180 481	32 027
Depålikvid	44 945	102 237
Summa finansiella anläggningstillgångar	245 726	222 483
Marknadsvärde	250 319	223 551

I enlighet med Förvaltningsrådets tidigare beslut har likviditetsfond, enskilda obligationer och räntebärande värdepapper förvarade i Swedbank sålts under året.

Styrelsen har tidigare beslutat att överföra den diskretionära förvaltningen hos Swedbank till SEB, vilket skett under året.

Not 11 Fastigheter avsedda för försäljning

Fastigheter som erhållits som testamentsgåva och där försäljning ännu inte är genomförd värderas till verkligt värde på balansdagen.

Tkr	Bokfört värde 2021-12-31	Bokfört värde 2020-12-31
Fastigheter till försäljning	7 001	4 600
Summa	7 001	4 600

Not 12 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Tkr	2021-12-31	2020-12-31
Förutbetalda hyror	0	429
Övriga förutbetalda kostnader	886	265
Upplupna intäkter	263	198
Summa	1 149	892

Not 13 Beslutade ej utbetalade stipendier/forskningsbidrag

Tkr	2021-12-31	2020-12-31
Tidigare år ännu ej utbetalade stipendier	5 968	7 960
Under året beslutade stipendier	7 200	6 000
Beslutade bidrag till forskningsprojekt ännu ej utbetalade	68 353	36 662
Summa	81 521	50 622

De beslutade bidragen till forskningsprojekt kommer i sin helhet att betalas ut under 2022.

Not 14 Skuld erhållna ej nyttjade bidrag

Tkr	2021-12-31	2020-12-31
Ingående balans	1 686	3 780
Erhållet under året	0	0
lanspråktaget under året	-1 686	-2 094
Kvarstående bidrag att utnyttja under projektperioden	0	1 686

Postkodföreningen beviljade Insamlingsstiftelsen Hjärnfonden ett projektbidrag om 6 Mkr, vilket utbetalades i slutet av december 2017, för projektet "Kvinnors stress: en ojämlik och onödig folksjukdom". Projektet avslutades under våren 2021.

Not 15 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Tkr	2021-12-31	2020-12-31
Personalrelaterade kostnader	1 933	1 842
Övriga poster	1 315	1 056
Summa	3 248	2 898

Not 16 Ändamålsbestämda medel

Tkr	2021-12-31	2020-12-31
Adhd	0	458
ALS	2 436	2 753
Alzheimer/övrig demens	0	2 828
Cerebral pares	0	49
Dyslexi	1 120	1 112
Hjärntumör	1 565	2 858
MS	0	632
Stroke	0	843
Övriga forskningsområden	70	45
Summa	5 191	11 578

Not 17 Justering av tidigare års balans- och resultaträkning

Under 2021 har stiftelsen uppmärksammat att de inte har hanterat moms på inköp från utlandet korrekt. För dessa föreligger omvänd skattskyldighet.

Då stiftelsen inte har någon momspliktig verksamhet att dra av momsen emot har rättelse av denna moms medfört en extra kostnad för stiftelsen. Effekten av rättelser för tidigare år uppgår till 2 745 Tkr vilka har justerats mot ingående balans i eget kapital per 2021-01-01.

Av beloppet 2 745 Tkr avser 1 073 Tkr föregående år vilket innebär att jämförelsesiffror för resultat- och balansräkning har uppdaterats. Poster som påverkas är insamlingskostnader, ändamålskostnader och övriga korta skulder.

Not 18 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Samhället har återöppnat efter pandemin.

Hela världen påverkas av den ryska invasionen av Ukraina, vilken påverkar världsbörsen och ökar på inflationstakten.

Det kommer finnas ett stort behov framöver att värna om människors hälsa, lindra oro, prata om psykisk ohälsa, bidra med vetenskapliga fakta och beprövade metoder. Hjärnfonden kommer fortsättningsvis ha stor relevans att bidra till mer forskning om hur hjärnan fungerar och hur hjärnohälsa kan förebyggas.

Underskrifter

Stockholm den dag som framgår av våra elektroniska underskrifter.

Peter Thelin
Ordförande

Louise Westerberg
Vice ordförande

Fredrik Adolfsson

Karsten Dalgaard

Else Ingeborn

Lars Olson

Anna Hemlin
Generalsekreterare

Vår revisionsberättelse har lämnats den dag som framgår av vår elektroniska underskrift.

Öhrlings PricewaterhouseCoopers

Veronica Carlsson
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till styrelsen i Insamlingsstiftelsen Hjärnfonden,
org.nr 802017-8664

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Insamlingsstiftelsen Hjärnfonden för år 2021.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per den 31 december 2021 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*.

Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och generalsekreterarens ansvar

Det är styrelsen och generalsekreteraren som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och generalsekreteraren ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och generalsekreteraren för bedömningen av stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och generalsekreteraren avser att likvidera stiftelsen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av stiftelsens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och generalsekreterarens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och generalsekreteraren använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en stiftelse inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Insamlingsstiftelsen Hjärnfonden för år 2021.

Enligt vår uppfattning har styrelseledamöterna inte handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförordnandet.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättnings-skyldighet mot stiftelsen, eller om det finns skäl för entledigande, eller
- på något annat sätt handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftelsens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande..

Stockholm den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

Öhrlings PricewaterhouseCoopers

Veronica Carlsson
Auktoriserad revisor

Kontakta oss

Kontakt

Växel: 08-40 60 800
Gåva: 020-523 523
info@hjarnfonden.se

Sociala kanaler

Facebook
Instagram
Linkedin

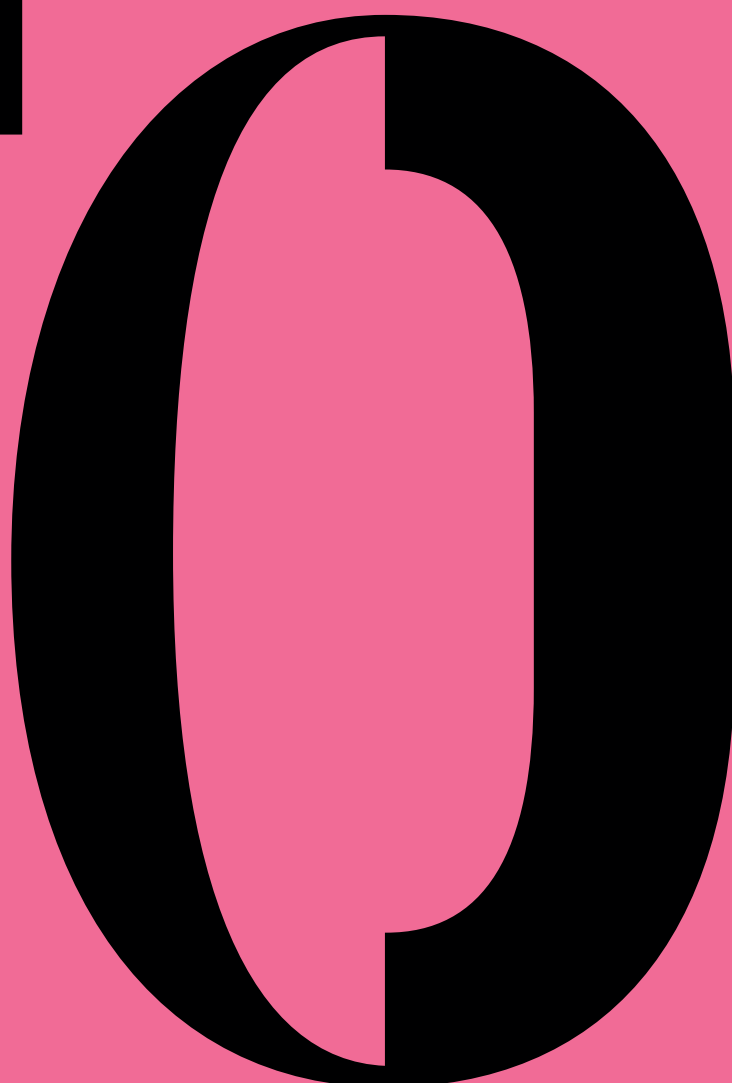
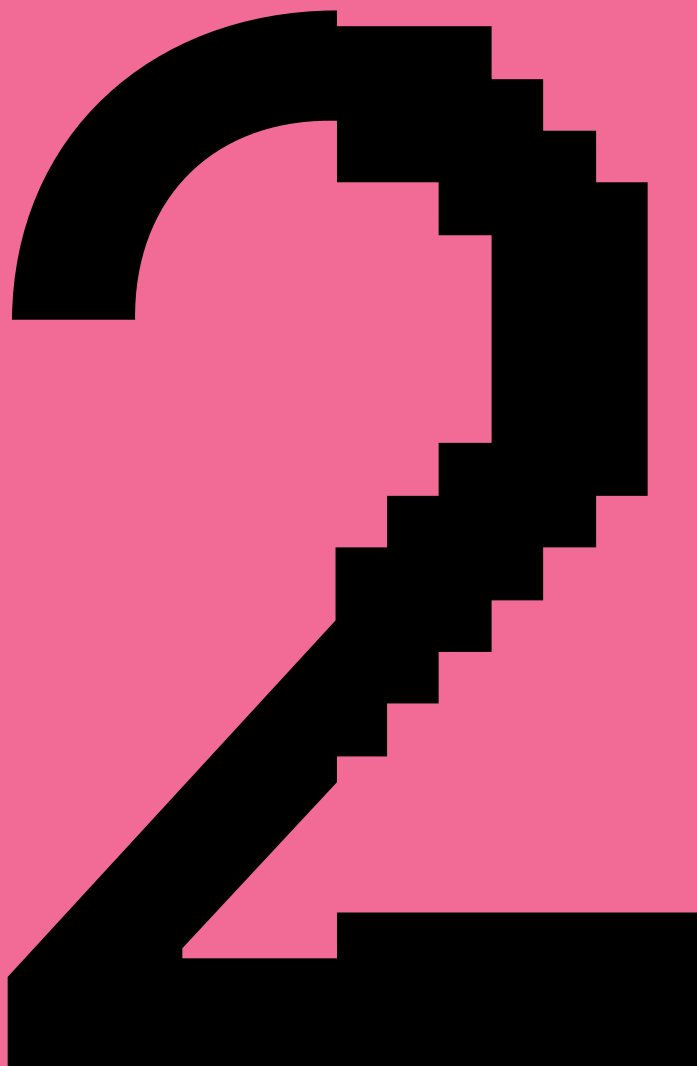
Postadress

Stora Nygatan 26
111 27 Stockholm
Sverige

Ge en gåva

Swish: 123 90 112 55
Bankgiro: 901-12 55
Plusgiro: 90 11 25-5

Swisha 90 112 55 eller scanna
QR-koden med Swish-appen
och stöd forskningen om hjärnan